

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petítél nagyobb, avagy disztribúcióval vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyeszőg centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Blaha Lujza.

Nevezék őt csillagnak, csalogánynak, tündérnek, csak egyet nem mondtak róla: hogy milyen nagy drámai művésznő!

Ugy vagyunk Blahánéval, mint a holddal, mindenki látja, gyönyörködik benne, lantokban dicséri, — de senki sem ismeri: a valódi szférája el van előlünk takarva; pedig ott lehet, ott van az élet, növényzet, melegség — és talán boldogság is.

Ezt a képet a földlakók soha sem látják.

Nóm, ki ugyanegy színpadon működött Blahánéval, azt mondta róla, hogy ő a legkitünőbb drámai művésznők egyike.

Nekem is megadatott, hogy őt egy magasan tragikus szerepben láthassam.

A tragikai műsának minden ajándéka egyesítve volt nála: mély érzés, s annak minden változatait kifejezni tudó hang; megkapó indulatkitörések, beszélő arckifejezés, eredetiség a felfogásban; plasztikai mozzulatok és előkelő egyszerűség.

Mindenki azt mondta róla ez alkalommal, amit Jókainé: ez egy elsőrangú drámai művésznő.

Bizony a tragikai műza volt Blahánéval az édes anyja.

Hanem hát az előkelő anya még azután sem adoptálta legkedvesebb leányát, amikor véletlenül felismeré. Pedig az szerette őt.

Blaháné szerette a drámai művészetet. Még akkor egy házban lakott a dráma és a népszínmű.

Atlátogathattak egymáshoz.

TÁRCA.

A debreczeni főiskola látogatása S.-Patakon és S.-A.-Ujhelyben.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Lélekemelő ünnepségek folytak le május 29—31. napjain S.-Patakon s részben S.-A.-Ujhelyben. A debreczeni ref. kollégium 4 tanára s 50 akadémiái hallgatója (43 teológus, 7 jogász) jött el főtisztelendő Kiss Aron dunántúli ref. püspök vezetése alatt, hogy visszaadják a látogatást, melyet most két éve a sárospataki ref. főiskola tanárokara és akadémiái ifjúsága Debreczenben tett. Az egyszerű udvariasságon, vagy a tanulmányi ut címén messzebbre menő volt e két látogatás, mert Debreczen és Sárospatak, a reformátusok két legrégebbi intézete, melyek immár negyvedfélszáz év óta legelső intézetei közé tartoznak a hazai oktatásügynek s e két intézet tanárkarának és ifjúságának testvéri ölelése s az eddigi barátság megerősítése az egész hazai közoktatás szempontjából csakis üdvös hatású leend.

Szakadó esőben, tomboló viharban érkeztek meg a debreczeni vendégek május 29-én d. u. 1/2 5 órakor Sárospatakra, hol a pataki főiskola tanárkarának és ifjúságának nagy rendezőbizottsága, élén Radácsi György közigazgatóval, valamint Barthos József főszolgabíró várta és fogadta őket az állomásnál. A kellemetlen idő miatt a vasutnál a tervbevetett ünnepi beszédek

De még az opera is ott volt osztályos rokonnak.

Az volt a kegyence.

A magasabb drámának a napja volt a péntek, a népszínmű a vasárnap. Lehetett összehasonlításokat tenni.

A pénteki színház üres padsoraival, ásitó páholyaival, kopott diszleteivel; az a lágymeleg hangulat, mely mint a malária, magának a művésznék a lelkét is ellankasztja . . . és azután a vasárnapi színház, zsufolt karzataival, lelkesedni, mulatni, örülni kész közönségével: nyüzsgő színpad, daltól viszhangos kulisszák, tapsvihár, hulló koszorúk!

És aztán . . . ahogy a nagy római mondta: „inkább leszek első ember egy faluban, mint második Rómában.”

Mikor a népszínművet a nemzeti színház átadta a népszínháznak, Blaháné elhagyta a magas sarku műza-anya házat, s vitte magával a pillangós cipőit a dajkája házához, aki eddig fölnevelte.

Inkább rózsakirályné a paraszt szalmás-gunyhóban, mint hamupipóke a méltóságos palotában.

S a siker, a diadal igazat adott a választásának.

Mint a népszínművek királynéja egész országot teremtett maga körül, saját színműirodalmat fejlesztett ki; jobbágyává tette a magyar Táliának az idegen népet.

És azután láttuk és bámultuk és szeretőköt őt az általa elővarázsolt világban, mint kacsiás menyecskét, mint dallos rózsakirálynét, mint operet-énekesnőt, fiuszerepek kedves személyesítőjét. . .

Nem! Nem akarok pamlagpört támasztani a művészetek istennői között. Dráma, opera, népszínmű, operet, vöd-til, bohózat: kézsókoló tisztelője vagyok valamennyinek, s nem keresem kö-

zöttük a rangkülönbséget, Blahánéval pedig különösen hálás elismeréssel tartozom azért, hogy előkelő drámai tehetségével a népszínművet megneemesítette, s az operetnek tisztességet szerzett.

A mély érzés, a nemes szív aureolát sugárzott e művészi fajokra.

Aztán a mienk volt. Talán ez a szó „volt” nem is historikum még?

Talán az ujhold sarlója ismét fel fog tűnni előttünk?

A közönség mindig maga előtt fogja őt látni, s mindig vissza fogja őt kívánni, oda, diadalai paradicsomába: a népszínműbe.

Csak én, akinek megadatott egyszer láthatnom a hold tulsó oldalát is, ahol eleven élet van és virányok és emberlakók; csak én nem tudok kibékülni azzal a gondolattal, hogy Blaháné művészi ereje teljes birtokában, végképp letűnjön a látóhatáron, s csak úgy magamban mondogatom, hogy: ha már elvesztette Blahánét a népszínház, hogy nem nyitotta meg előtte a főbejárását a nemzeti színház? . . .

Jókai Mór.

A vármegye közgyűlés-teréből.

A törvényhatóság bizottsága legutóbb máj. 30-án és 31-én tartotta rendes, ügynevezett tavaszi közgyűlését. Az alispán elnöki körlevélre számosan jöttek össze a meghívott bizottsági tagok, többen a vármegye felső három járásából is, kik — hogy itten írjuk ki e századvégi újságot — hírül hozták, hogy május hó 30-ára virradva a „Vihorlát” hegység tetejét frissen esett hó borította. Ujság számba megy az is, hogy nálunk máj. 30-án egész délelőtt esipős hideg volt. Az 1899. máj. 30-ának szegényenül kell felrönnünk, hogy a közgyűlés fűtetlen nagytermében a didergő hideg miatt többen meghűltek s e miatt most betegek.

A közgyűlésnek közérdekű határozatai közül kiválik három; az egyik: hogy a S.-A.-Uj-

tatta ki, hogy mennyi alapja, mennyi erős szála és összekötő kapcsa volt a 2 főiskolának egy a messze, mint a közelmúltban s van a jelenben is. Óriási tapsvihár és éljenzés fogadta az ifjú hévvel elmondott beszédet, mely után ismét a pataki énekkar énekelt. Ezután Illyés Mihály, a pataki teológiai egyesület elnöke, üdvözölte az akadémiái ifjúság nevében különösebben a debreczeni ifjúságot, mire Bogdán Lajos, a debreczeni ifjúság széniora válaszolt, lelkes beszédben hozván az egész debreczeni főiskola legszivesebb üdvözlését a pataki ifjúságnak. Az énekkar a „Garibaldi-induló” lelkes hangjaival fejezte be a lélekemelő ünnepséget. A fogadtatás után a vendégek elszállásolása következett. A püspököt, valamint a másnap megérkezett Kun Bertalan tiszáninneni ev. ref. püspököt Kun Zoltán dr. főiskolai orvos vendégszerető háza fogadta be, a 4 tanár, t. i. Balogh Ferenc, Bartha Béla dr. jogakadémiái dékán, Kérészy Zoltán dr. jogtanár és Peczkó Ernő gimn. tanár egyes pataki tanároknál voltak elszállásolva, az ifjúság pedig részint a főiskola épületében, részint egyes pataki ifjakkal. A főiskola adott ez este vacsorát a debreczeni ifjakkal. Este 8 órakor érdekes meglepetés várt a vendégekre. Mitrovics Gyula dr. pataki gimnáziumi tanár vezetése alatt helybeli hölgyekből és főiskolai ifjakkal alakult ügyes műkedvelő társaság adta elő a városi szinköriben (vulgo: „állás”-ban) Bereczik Árpád kitünő vígjátékát a „Protekcio”-t s az előadásra meghívta a debreczeni vendégeket. A műkedvelői előadás kitünően sikerült s a szellős idő és nagy-szabású légáramlás dacára is jó emlékü, kedélyes

helyben emelendő vm-i új közkórház építésének és berendezésének költségvetését, mely 250,000 ftal van előirányozva, elfogadták, — a másik: hogy az ú. n. „járás központi sorozási költségek” fedezésére fél percentes pótdót szavaztak meg, amely pótdótszükséglet a községeknek már a f. évi költségvetésébe fölveendő, községi adóban beszédendő és a t. vármegye közp. alapjába még ez év folyamán beszéltetendő; — végül a harmadik közérdekű tárgy volt, hogy ez a közgyűlés választotta meg azt a 18 bizalmi férfit, kik az eküdtzéki intézmény szervezetében, hogy úgy mondjuk, a „special jury”-t fogják alkotni.

Az első napi közgyűlés lefolyásáról szóló s lehető rövidséggel előadott tudósításunk itt következik:

Főispán öméltsága a törv. hatósági bizottság tagjait szívesen üdvözölvén, felkérte a közönséget, hogy a közgyűléseken részt venni, az adminisztrációban az ellenőrzést teljesíteni s ezzel a közügyek intézésében segédkezni szíveskedjenek. — Az ügykezelésben említésre méltó elő nem fordult; mint azt a skontraális szék és pénztári vizsgálatokról felvett jkönyvek is igazolják, minden rendben van. Az árvaszéki elnök súlyos betegsége, a mennyiben már javuló félen van, aggodalomra okot nem szolgáltat. — A mezői termények a vett jelentések szerint az egész vármegye területén kedvező kilátással kecsegtetnek. A szőlők újratelepítése örvendetesen halad előre. — A borhamisítások ellen a legnagyobb erélyvel járnak el tisztviselőink; vannak egyes vagyonszám borkereskedők, a kik terrorizálásal, sőt a sajtó igénybe vételével is megkísérelték a hatóságok megfélemlítését, míg azonban szóló azt a helyet szerencsés betölteni, nem fog meghátrálni, az alantas közegeket pedig eljárásukban hathatós támogatásba részesítendő és reméli, hogy a hiányos törvények mellett is képesek leszünk a Tokaj-Hegyalja borvidékének vitális érdekeit megővni és a borhamisítókat elpusztítani. — Magát a bizottság tagjainak tapasztalt jóindulatába ajánlván, a közgyűlést megnyitották és a tanácskozást megkezdhetőknek jelentette ki.

Öméltsága közhelyességgel fogadott megnyitójának elhangzása után a vármegye főjegyzője a törv. hatóság és tisztikar nevében öméltséget elnöki székében üdvözölte; üdvözölte nemcsak a régi szokáshoz híven, hanem főispáni állásában különösen azért is, mert most van első alkalma a közgyűlésben öméltséget tisztelhetni amaz elhatározása óta, hogy az újonnan kinevezett kormány felajánlott állását, a törvényhatóság kifejezett óhajására és az államkormány kívánságára, megtartotta. Öméltsága evvel az elhatározásával, ugymond, melyben a kényelmes nyugalom helyett a szolgálat fardaságait választá és állása sokoldalú terheit tovább hordozni vállalkozott, a vármegye iránt érzett meleg vonzalmának és a közügyek önzetlen szolgálatának fényes tanujelét adta, a melyt a vármegye közönsége változatlan tisztelete és szeretete bizonyoságként, igaz örömeinek kifejezésével és őszinte köszönetének tolmácsolásával viszonz. Megmaradása főispáni székében a vármegye fainak lelkében az elismerés és bizalom rég táplált érzelmeit csak fokozta. Végezetül pedig kívánta a főjegyző, hogy az isteni gondviselés öméltságát a testi és szellemi erőkből áldásával elárasztva, a haza és a vármegye javára, szerettei örömeire soká éltesse.

estét szerzett a nagy közönségnek, melynek körében megjelent Kiss Aron, a fáradhatatlan agg püspök is, kinek az első és második felvonás közt Maklary Margit k. a. csinos beszéd kíséretében gyönyörű csokrot nyújtott át.

A kirándulás második napja, május 30., S.-A.-Ujhelynek, Széphalomnak és Borsinak volt szentelve a program szerint. A hétfői vihar már majdnem kétessé tette e szép terv valóítását, de éjjelre a „szélvihar elállt” s kedden reggel 8 órakor csakugyan megindulhatott a lelkes csapat, mely a pataki tanárkarból és ifjuságból csatlakozó résztvevőkkel 110 főre szaporodott, Ujhely felé. Gyönyörű látvány volt a hosszú kocisor (26 kocsi) kibontott zászlókkal, amint elhaladt az ujhelyi hegyek lábai alatt. Az idő is mindinkább kedvezővé vált s a nagy alföld rónáiról felkerült debreczenieknek gyönyörű látványt nyújtottak az úde lombsátorral koszorúzott hegyek s a messze távolban kéklő tokaji hegy. Ujhely határán Barthos József főszolgabíró jött a csapat elé s csatlakozott a menet élére az őz Kiss Aron püspök mellé; a honvéd kaszárnya előtt pedig Ujhely rend. tan. város előjárósága, Székely Elek polgármester, Kapás L. Aurél főjegyző és Schmiéd Lajos rendőrkapitány fogadták hivatalosan a püspököt s ők mentek a csapat élére, mely ünnepiesen vonult Ujhely föllobogzott utcáin a ref. parókia elé. Az újonnan épített, fényes berendezésű paplak kapujában Fejes István, Ujhely költő papja, ugyis mint a sárospataki ref. főiskola algonduka fogadta az egész vendégsereget s

Napirend előtt felszólt Wiczmány Ödön biz. tag és — bejelentvén, hogy ő is, a ki husz esztendeig tartozott az ellenzékhez, Széll Kálmán miniszterelnök programja alapján belépett a kormánypartba — avval a kéréssel járult a Közgyűléshez, hogy a tárgysorozat 7. 8 és 9. pontjai soronkívül tárgyalassanak (Helyeslés) egyzönsége azt az országos kormányt, mely elfojtotta a parlamenti forradalmat s helyre állította az országos békét, és annak a fejét, Széll Kálmán miniszterelnököt, hazafias örömmel feliratman üdvözölje. Főispán fölvilágosító kijelentése után a tb. főjegyző fölolvasta a most tett indítványt egyező értelemben szóló azt a föliratot, melyet a f. évi febr. havi Közgyűlés megbízásából és fölhatalmazásával a vármegye alispánja intézett Széll Kálmán főministerhez és kabinetjéhez. — Wiczmány Ödön biz. tag — minthogy véleménye szerint is a most előadott fölirat Zemplén-vármegye közönségének közhangulatát híven fejezi ki s így a mai közgyűlés alkalmából külön fölirat küldésére szükség nincsen — indítványát visszavonta, illetve a febr.-i közgyűlés nevében s megbízásából kelt és az imént bemutatott alispáni föliratot a most egybegyűlt közgyűlésnek helyesléssel fogadásra és hozzájárulásra ajánlotta.

Következett a tárgysorozat rendje szerint a S.-A.-Ujhelyben 120 elmebeteg és 80 közönséges beteg számára 250,000 ft. költséggel építeni és berendezni tervezett vármegyei közkórház ügye — és evvel kapcsolatban a hazai első takarékpénztárnak a közkórház építéshez és berendezéshez megkivántató, 50 esztendő folyására tervezett törlesztés költsön nyújtása iránt tett ajánlata. — A közgyűlés Dókus Gyula főjegyző előadásából a vármegyei újonnan építendő közkórház ügyének történetét megértvén s az ügy állásáról, hogy t. i. a nagobbára kész tervek a belügyministerhez előre láthatóan még e hó folyamán fölküldetnek, tájékozást nyervén, — Várlaki Sándor biz. tag igen lelkes hozzászólása után (ki szűzbeszédét evvel az alkalommal mondotta el igen tüzesen) a Közgyűlés kimondta, hogy a 250,000 ftal tervezett közkórház építése még ebben az esztendőben megkezdésék; az alispánt pedig följosította, hogy addig is, míg a magyar pénzüc a mostani nyomasztó közgazdasági hatás alól felszabadul és a vármegye közönségének a most eléje tett ajánlatnál kedvezőbb törlesztés költsön föltételeire nyílat kilátása, — a vármegyei közkórháznak rendelkezésre álló és építésre fordítható tőkét utalványozhassa, a közkórháznak alapítványi tőkét költsön vehesse, illetve az ezekért magára vagyoni felelősséget vállalt vármegye közönsége nevében a költsönvett alapítványi tőkét is az új közkórház építésének előmozdítására fordíthassa.

Az 1897—98-ra fedezetlenül maradt, egy szersmind 1899-ben is a t. vármegye házi pénztárából fedezendő, ugynevezett központi sorozási költségek — a benyújtott felszólalások félretételével — 0.5%-es, azaz félpercentes pótdót, mely a községi adó alapjául szolgáló ez évi összes állami adónemekre lesz kivetendő, szavaztak meg egyhangulag és az alispánt e pótdónak a községek költségvetésébe leendő bevezetésére utasították.

Következett az alispánnak időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról; a terjedelmes

meghívta a paplak tanástermébe villásreggelire. Villásreggeli előtt a két tanártestület és ifjuság megtekintette a pártját ritkító s valószínű, hogy az egész országban legtágasabb és legfényesebb ref. paplakot, megtekintette a ref. templomot, annak nevezetességeit (az utóbbi helyen Rohoska József s. lelkész lepte meg a tanulmányozókat remek szóló-énekével.) Most következett a dus villásreggeli a nagy tanásteremben, hol a ház urnője Fejes Istvánné ónagsága s Tomcsányi Gizike k. a. kifogyhatatlan szívességgel és kimondhatatlan szeretetreméltséggel siettek a vendégeket a rendelkezésre álló félóra alatt minden lehető módon megvendégelni. Az óriási tanásterem egészen megtelt s a magyar vendégszeretnek ez a nagyszerű megnyilatkozása önkéntelenül is felszólalásra készítette Balogh Ferencet, a debreczeni lelkes tanárt, ki gyujtó szavakkal köszöntötte fel a ház urnőjét, az alföldön született igaz magyar háziasszonyt, mint „lady de jeunesse”-t, az ifjuság királynéját, valamint a pártatlan házigazdát, az ének-költőt. E szép felköszöntőre, melyet a lelkes flatalság tomboló tetszéssel fogadott, Fejes István is felszólt, megköszönve a megtisztelő látogatást s éltette Kiss Aront, az agg Simeont. Most Kiss Aron maga is szólásra emelkedett s a ház urát és urnőjét éltette, a költsönös szeretetre s a hazaszeretetre buzdította az ifjuságot. Végül Bartha Béla dr. a jelenlevő felszolgáló hölgyeket köszöntötte fel, mire lón hatalmas visszhang s befejezésül az egész társaság állva énekelte el az „Isten áldd meg a magyar”-t.

és tartalmas jelentésből kiemeljük, hogy az idei fősorozás alkalmára fölhevített összesen 7714 alhadköteles, ezek közül távol maradt 3438, alkalmatlannak találtatott 3113, besoroztatott 1163. A legjobb anyag szolgáltatásával (41%-el) első helyen állott a nagy-mihályi járás, utolsó helyen (14%-el) a szinai járás, az eredmény általános percentje a 10 járásban 25%.

Az esküdt bíróságról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c.-nek 14 és 15. §§-ai értelmében választott a közgyűlés 18 bizalmi férfit, és pedig a) az eperjesi kir. törvényszékhez megválasztottak: Csöke József dr., Ferenczy Elek dr., Ganzaug Miklós, Mauks Árpád, Vladár Emil és Zékány József, — b) a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszékhez: Fejes István, Katinszky Géza, Kincsesy Péter, Kun Frigyes, Löcherer Lőrinc dr., Meczner Béla, Meczner Gyula, Miklós István, Rosenthal Sándor dr., Szent-Györgyi Vilmos, Székely Elek és Thuránszky Zoltán dr.

Végezetül fölemlítjük, hogy az adófelső-laló bizottságba póttagul Kincsesy Pétert választották meg, — főispán öméltsága pedig Malonyay Tamás végzett jogász tb. szolgabíróvá nevezte ki és szolgálattételre a szerencsi járás főszolgabírája mellé osztotta be.

Az idő előre haladván, az első napi közgyűlés déli 12 óra után befejeztetett. — A vármegye tisztikara, élén Matolai Etele alispánnal, a közgyűlés terméből az ev. ref. paplakra távozott, hogy Kiss Aron debreczeni ref. püspököt, a magyar Róma pápáját, ujhelyi látogatása alkalmából tisztelettel üdvözölje.

Vármegyei ügyek.

Tisztelgő küldöttség. Abból az ünnepies alkalomból, hogy a tisztántuli ev. ref. egyházkerület agg püspöke, ft. és mlts. Kiss Aron, látogatásával vármegyénket és városunkat f. évi máj. hó 30-án szerencseltette s egyszersmind a debreczeni főiskola ifjuságát hazafui zárandoklásra vármegyénkbe a Kazinczy Ferenc sirházához, ugyszintén a II. Rákóczi Ferenc fejedelem szülőházához Széphalom és Borsi községekbe elvezérelte, — Matolai Etele alispán a vármegyei tisztikar élén tisztelgő látogatást tett az ujhelyi ev. ref. lelkész házában, hol a püspök és környezete szállva volt. A látogatásban részt vett Molnár István főispán is, ki a tisztelgő küldöttség tagjait bemutatván, alispánunk a következő üdvözlőbeszédet mondotta:

**Főtiszteletű Mlgos Püspök Ur!
Tekintetes tudós Tanár Urak!**

Örömmel és tisztelettel üdvözlöm Meltóságodat és a tekintetes tanár urakat vármegyénk területén, vármegyénk nevében, a melynek meglátogatásával hármasm emléket állítanak magoknak. Mert egy felől azon főiskola ifjuságának, amelyet ide vezérelni méltóztattak, fogékony elméjében sokáig eltörülhetetlenek lesznek egy a testvér főiskolában, mint általában a vármegyénkben látottak és hallottak; — másfelől a meglátogatott főiskola ifjusága is kétségkívül még későbbi korában is megőrizi e kedves látogatás emlékét; de végre vármegyénk közönsége is megtisztelve érezvén magát Mltgok látogatásával, annak emlékét nem egyhamar hagyja a feledés tengerébe merülni.

Fél tizenegy órakor megindult a kocisor, elől az őz püspökkel, Széphalom felé, hol a debreczeni vendégek Kazinczy szellemének kívántak hódolni. A mauzóleom és kert megtekintése után rögtönzött kis ünnepséget tartottak. A pataki kórus a „Dalra magyar” hatalmas hangjaival, majd közben a „Honvéd-induló” élénklésével járult hozzá. Szinyei Gerzon, az örök ifjú pataki tanár, lelkesen mutatta be a mauzóleomot a vendégeknek, kiknek nevében Peczkó Ernő debreczeni gimn. tanár mondott tartalmas, eszméktől duzzadó, érdekes beszédet, melyből különösen megragadó volt, midőn megemlítette, hogy ime a régi ellenségek meghódoltak: a „Mondolat” utódai ide zárandokoltak Kazinczy sirjához s elismeréssel adóznak annak a férfinak, ki a magyar nyelvet naggyá és széppé tette! A debreczeni ifjak részéről egyikük rövid beszéd kíséretében koszorút helyezett el a mauzóleomban. — Ekkor a társaság a „Szózat” élénklése után ismét kocsikra ült s hajtott ki Borsi faluba, a II. Rákóczi Ferenc szülőházához, ahol a pataki kórus egy remek kuruc nótát énekelt el s Csontos József, pataki történelem-tanár, mutatta be igazi hazafias szellemű beszédben az emléktáblát; mire Bartha Béla dr. debreczeni jogtanár felelt s gyönyörű szavakkal fejezte ki hódolatukat a Rákóczi szellemének. A kórus újra egy kuruc dalt zendített rá s erre visszaindult a csapat S.-A.-Ujhelybe a d. u. 1 órára megrendelt banketra.

A Bock új szaléllája is ezuttal lett felszentelve. A körülbelül 200 főre menő résztvevő publikum zsufolásig megtöltötte a termet. Pont

Folytatás az I. mellékleten.

És ezért szíves üdvözlötünket ismételve, őszintén kívánom, hogy Méltóságod és a tekintetes tanár urak is jó emlékekben tartsák meg vármegyénket, — sokáig és boldogan éljenek! (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Kiss Áron püspök mélyen meghatva rebegett köszönetet a tisztelgőknek, iránta és kísérete iránt tanusított szép figyelmökért; azután hosszabb válaszában kiemelve azt, hogy egykori pataki diák volta révén ő is zempléninek érzi magát: a Gondviselés bő áldásának kívánásával kérte az előtte és körülötte állókat, hogy szíveikben az elpusztíthatatlan hazaszeretettel kössék egybe mindig az egymás iránt való kölcsönös szeretetet. Végre pedig, élénk éljenzés között, magát mindnyájunk szeretetébe ajánlotta.

A közig. bizottság legközelebbi rendes ülése f. hó 14-én (tizennegyedikén) lesz. Ugyanakkor ülésezni fog az utadófelszólaló küldött-ség is.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. máj. 27-ától jun. 3-áig a) házasságot kötött: 2 pár: b) kihirdetett: 1 egyén: c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 15 esetben: d) elhalálozott: 10 egyén.

Válaszul.

Stépan László király-helmeczi kir. járásbírónak a „Zemplén“ f. évi május 28-iki, 22-ik számában közzétett „az örökösödési törvényről“ című cikkére, mely ugyan tendenciozse hivatalos egyéniségem ellen van irányítva,*) de sérti nem csak a törvényt és igazságot a balmagyarzatok folytán, de alkalmas a közjegyzői kar intakt és nélkülözhetetlen reputációját, a történet — méltányosnak nem mondható — meggyanúsítás által a közönségben megrendíteni s mely, éppen abból itelve, hogy az az általa kiadott dícső-kentő végzések ellen általam a kassai királyi táblánál beadott jogorvoslataim érdemi elintézése előtt lett hirteligen közölve, nem akarhatott más lenni, mint mosakodás az idáig általa elfoglalt s bizonynyal a kir. tábla által megdöntendő álláspontért, (dixi et salvavi animam) azért kijelentem, hogy jogászember a cikkirő ur álláspontja megdöntésére nem is szorult más érvekre, bár léteznek ilyenek bőven, mint éppen az ő általa felsoroltakra, azzal a megjegyzéssel, hogy a nem jogtudó ember megtevesztésére igen alkalmas dolog, de bizony épp ezért nem is loyális, a 118. §-ra, mint olyanra hivatkozni, mintha abban az állana, hogy a közjegyzőt többszörös díj meg nem illeti, melyet a 69. §-ban említett tárgyalásáért a törvény 117. §-a megfizetni rendel, mert a 118. §. csak azt mondja meg, hogy mi mindent tartozik a kir. közjegyző e díjalánnyokért megtenni, szemben az előbbi állapottal, midőn minden másolatot, hitelesítést, sat. külön számíthatott fel. — A cikkirő ur azt mondja, hogy a kir. közjegyzők csinálnak egyből több hagyatékot s konkrét példát hoz föl erre.

*) No az már nem!

Szerk.

1 óraker érkezett meg a debreczeni és pataki tábor az étkező helyiségbe, hol egy pár pere mulva új meglepetés érte őket. Az agg Kiss Áron debreczeni püspök mellett megjelent a másik ősz püspök, a mi kerületünk agg pátriárkája Kun Bertalan is, ki egykori tanuló társa Kiss Áron itteni tartózkodását megragadta, hogy régi barátságukat nyílt találkozásukkal erősítse s a debreczeniek fogadtatásának fényét emelje.

A Bock helyisége tényleg rég látott ily előkelő társaságot. Az asztalfőn két magyar püspök a Tiszántul és Tiszáninnen főpásztorai, mellettük Molnár István, Zemplén-vármegye főispánja, kit megjelenésekor zajos éljenzéssel fogadtak, Fejes István, Matolai Etele alispán, Dókus Gyula főjegyző, Dókus Ernő, Molnár Béla orsz. képviselő, Czibur László őrnagy, Miklósy István szent-széki tanácsos gör. kat. lelkész-esperes, a debreczeni és pataki főiskolák tanársága stb. stb.

Mindjárt a második fogásnál megeredtek a tősztok. Székely Elek polgármester S.-A.-Uj-hely város nevében üdvözölte legelőször a vendégeket, kiemelve a látogatás nagy jelentőségét. Matolai Etele a vármegye nevében éltetvén a két püspököt, a következő beszédet mondotta:

Ha két egyén találkozik, vagy meglátogatja egymást, akiknek érzelmeik, törekvéseik, vágyaik és nyelvök ugyanaz, egyszerűen akik megértik egymást, az öröm érzete gerjed fel bennök — megörülnek egymásnak. De ha e célra számosan összegyűlve, testületileg keresnek fel és látogatnak meg egy más, magokhoz hasonló testületet, akiknek feladatuk, tö-

— Hát biz ezeket nem mi, de a kaszás halál csinálja.

Azt pedig, hogy a Kis Péter 5000 ftos hagyatékát 1870-ben, a Kis János 1000 ftos hagyatékát mely reá s testvéreire ipso jure — nem lehetvén cikkirő ur szerint sem haereditus jacens — szállott, s tulajdonát elvitáztatlanul képezte, hisz joga bírói elismeréstől feltételezett zálogjogra is alkalmas, 1880-ban, a Kis József pedig 1890-ben fel nem vették, be nem tárgyalták s át nem adták, a tisztelt illetékes hivatalos körök s az eddig hiányos örökösödési törvény okozták; de abból se az nem következik, hogy a hagyaték után annyi átháramlás után, a hány-szor meg esett, az örökösödési illeték ne lenne fizetendő, sem az, hogy a de jure ipso facto átháramolt, de bírói átadással nevére még nem irt virtualis vagyon az elhalt örökös tényleges vagyonul, tehát hagyatékul nem volna tekintendő.

Hisz ha ez állna, az örökösödési vagyonként oly birtoka sem volna leltározható, s a díjak megállapításánál számba vehető, melyet örök áron szerzett meg, bírja is, de még nem iratta át tkvileg saját nevére.

Es nem-e úgy történik a bírói hagyaték-átadás s tkvezés, hogy a Kis Péter vagyonának 1/5 része a Kis János jogán, 1/5 része pedig Kis József jogán adatik át X és Y örökösnek? S vajjon, ha pld. a jegyző felveszi előbb egyenként a Kis János és József haláleseteit és leltárait, s utóbbiakba felveszi az N. számú tkjvlen foglalt pld. 1 urb. telek őket megillető 1/5-öd 1/5-öd részét, mely azonban még örökösök apja Kis Péter nevében áll s örökösökké szállott reájuk, tehát utólag rendeltetnék el s fogantatottatnék a Kis Péter hagyatékának felvétele, vajjon az esetben is megtagadná e cikkirő ur hivatalos eljárásában a 117. §. szerinti többszörös díj megállapítását, s dacolna-e akkor is a törvény világos rendelkezésével?

Es ha jogosítva érzi magát a törvényt belátása szerint magyarázni, mért szolgáltart feyvert maga ellen, midőn elrendelő végzéseiben Kis Péter, Kis János és Kis József együttes hagyatékát adja ki a kir. közjegyzőnek tárgyalás végett?

Hiszen, ha a cikkirő ur álláspontja megállana, tulajdonképp csak egyetlen egy, a törvényben nem is provideált, de a gyakorlatban alkalmazott esetben foghatna helyt, ha t. i. pld. a 67. §. szerint nem az örökösök nevében áll a megszerzett ingatlan, de ő azt nem is a tkvi tulajdonostól magától, de örökösöitől szerezte meg, azok pedig átadó végzés nélkül bejegyzésre alkalmas okiratot ki nem állíthatnak, s tehát a tkvi tulajdonos hagyatékát külön felvenni s együttesen tárgyalni kell.

Bizony bizony nem ezt az esetet kontemplálta a törvényhozás, de azokat, melyeket ön megtagadott s melyekről nekem közvetlen tudomásom van, lévén akkoriban személyesen a képviselőház igazságügyi bizottságának tagja.

Feltételezi-e cikkirő ur, hogy egy törvényhozás s igazságügyi kormány, mint az akkori, mely örökemlékü a törvények alkotásának precizitásában, hogy akarhatott volna a közönségnek s kir. közjegyzőknek egy ferde lehetetlen helyzetet teremteni, hol a hagyaték felvételét elrendelő bíró, vagy azt hivatalos kötelessége

rekvésök, vágyaik az övéikkel azonosak — egyszerűen, akikkel teljesen megértik egymást: akkor az ilyen látogatásnak — a sokszorosított egyéni örömmön felül — erkölcsi haszna, magasztos célja is van; mert lehetetlen, hogy ily alkalommal minden jó, szép és nemes, a tudomány és irodalom iránti érzést és törekvést, főleg pedig a haza- és szabadságszeretetet egymásban ne ébresztenék, fokozták, sőt magok körül szélesebb körben is ne terjesztenék.

Ezért üdvözlöm én szívből e mai látogatás összes részeseit, a debreczeni főiskola ifjuságát, annak tudós tanárait és fővezérüket a tisztántuli kerület országsszerte köztisztvisellett környezett püspököt; mert lehetetlen, hogy midőn a debreczeni főiskola ifjusága felkeresi a sáros-pataki t e s t v é r f ő i s k o l á t — a melyre hogy vármegyénk területén van, büszkék vagyunk — fenebb ne lobogjon mind a két részen a szép, jó, nemes, a tudomány és irodalom szeretete és lehetetlen, hogy a midőn a Kazinczy Ferenc sírjához elzarándokolnak — meg ne szilárduljon bennük a magyar nyelv, a magyar nemzetiség iránti ragaszkodás; és a midőn a II. Rákóczi Ferenc szülőházát meglátogatják, kiolthatatlanul ne lobogjon fel kebleikben a magyar haza, a magyar szabadság szeretete, a melyért élni halni — ha kell számkivetést mindent szenvedni — készek ne legyenek.

Ismételve üdvözlöm tehát vármegyénk területén a debreczeni főiskolai ifjuságát, az őket vezető tudós tanárokat és szívből kívánom, hogy legfőbb vezérüket méltóságos Kiss

folytán felvenni köteles jegyző kegyelmétől függjön, vajjon több vagy kevesebb díjat fizessen, illetve kapjon a fél, illetve a közjegyző?

Igen szép a humánus gondolkodás s jogos, de mindkettő csak úgy, ha nem a tulajdon szentsége megtámadásával jár karöltve, e kísérlet pedig nem egyéb, mint a közjegyzőnek a 69. §. alapján a 117. §-ban gyökeredző díjhoz tulajdoni jogának megtámadása. Ezt pedig visszautasítom; de e mellett nem hangsúlyozhatom eléggé, mily nagy erkölcsi kárt okozott nekünk közjegyzőknek s nekem különösen, felépésével, pedig módjában lett volna bevárni a felsőbb bíró döntését s nem rágalalmazni el bennünket a közönség előtt, a mit most már jóvá sem tehet, s felszítani s fokozni a különben is erre könnyen hajló irigység és roszakaratot a mindenki nézete szerint tejben-vajban furdónek képzelt, állásában független s csak lelkiismeretének s kartársainak felelős kir. közjegyző ellen.

Görgey Béla,

s.-a.-ujhelyi kir. közjegyző.

Hírek a nagyvilágból.

A német császár a kínai császárnak a fekete sasrendet adományozta.

Zichy Jenő gróf ázsiai utazásairól felolvasást tartott Belgrádban, a szerb királyi palota dísztermében, mint az udvar vendége.

A Dreyfus-per újrafelvételének dolga rohamosan halad a végső megoldás felé. Minden jel arra mutat, hogy az „Ördög-sziget“-re 1894-ben ártatlanul számkivetett Dreyfus kapitányt Párisba visszahozzák, hogy büntetésétől fölmentsék. *Du Paty de Clam* ezredet, ki úgy látszik, hogy a Dreyfus-ügy értelmi szerzője volt letartóztatták.

Az abruzzói herceg és kísérete Olaszországból elutaztak Norvégországba, hogy ott hajóra szállván utrakeljenek *Andrée* veszett nyomának felkutatása céljából.

Hírek az országból.

A közigazgatási kiegyezés Magyarország és Ausztria között ismét fennakadást szenved. *Szell* vagy *Thun*: ez most a talány, hogy a Szell- és a Thun-kormány eddig megegyezésre nem jutott, az már bizonyos. E napokban Bécsből híre futott, hogy *Szell* Kálmán beadta lemondását, ez azonban mesebeszédnek bizonyult. *A helyzet Ausztria és Magyarország között e napokban tagadhatatlanul igen súlyos*

A kápolnai csata ötven éves fordulóját Heves-megye hazafias közönsége, mint minden évben most is május havában — habár a véres csata 1849. febr. 26 és 27-én vivatott — nagy kegyelettel ünnepelte meg.

Havazás májusban. Liptó-Szent-Miklós-ról jelentették máj. 29-iki kelettel, hogy a Tatrákat frissen esett hó borítja. (Ezt ugyanakkor a *Vihorlat* zempléni környékéről nekünk is jelentették. Szerk.)

Áron püspököt a Mindenható mindannyiunk öröme, egyháza diszere, hazánk javára igen sokáig éltesse! (Szünni alig bíró éljenzés.)

A debreczeniek részéről előbb *Kérészy* Zoltán dr. jogtanár, majd *Balogh* Ferenc választottak, éltetve Ujhelyt, Zemplén-vármegyét és a hármastestvériséget Debreczen, Patak és Ujhely között. — *Dókus* Gyula és *Meczner* Béla Kiss Áront, utóbbi, mint az ő nevelőjének édes atyját éltették. — *Radácsi* György s.-pataki közigazgató a Patak és Ujhely közti barátságért, — *Molnár* Béla dr. orsz. képviselő a s.-pataki tanárkarért mondottak lelkes beszédeket, id. *Bajusz* József pedig verses dikcióban köszöntötte fel a két püspököt. — Ebed után a közönség hallani kívánta a pataki kórust, mire az egy kuruc dalt, népdalegyveleget s több műdarabot adott elő és pedig oly kifogástalanul, annyi ifjui tüzzel és hévvel, hogy teljesen elragadta a társaságot.

D. u. négy óra lett, mire a társaság eloszlott, a legszebb emlékeket s az ujhelyiek barátságát vivén magukkal. A kirándulók most még Fejesné öngyűségehez mentek tisztelni, hol a kórus ő neki is elénekelt két szép dalocskát, s erre visszatért a kocsisor Patak felé.

Patakon még az nap több dolog várt a debreczeniekre. Megnézték előbb a Rákóczi-várat és kertét, majd a Kossuth-emléktáblát, a főiskola kertjét, ott a *Horváth* Mária és a *Tompa* Mihály szobrai, melyekre koszorukat helyezték el egy-egy ifju lelkes beszéde mellett. Este 8

Színház.

Tália templomának a nagytartán oly magasan lobogott az áldozat tüze e héten, az ideai színi szezon záróhetében, mint 16 év folyásán, a mióta ez a templom a Sátorhegy tövében fennáll, nem lobogott még sohasem. *Hegyi Aranka* az elmúlt héten ha lázba ejtette, a mint hogy lázba is ejtette, Sátoralja-Ujhely művészetpártoló közönségét: utána *Blaha Lujza*, a „nemzet csaló-gánya“ egyéniségének fenségével, művészetének bájjával forradalmi hevületre gerjesztette Sátoralja-Ujhelyünk és egész nagy-nagy környékének lelkesedését. — Mint 16 esztendővel ezelőtt, mikor színházunkat *Blaha Lujzával* megnyitottuk, ott volt egy szál Sátoralja-Ujhelynek s a vele környéskörül szomszédos vagy tíz községnek „színe, virága, java“ — most is, mikor a szezon, egyszersmind a század végén még egyszer és utolszor nyílt alkalmunk, hogy a magyar népszínművészet fejedelmasszonya, *Blaha Lujza* előtt leróhadassuk hódolatunk adóját: ott volt az oltár körül mind — esténként vagy ezer lélek — kiket nem rang, vagyon, társadalmi, felekezeti stb. stb. különbség nélkül szívben, lélekben, a legőszintébb, a legigazabb tisztelet lerovásában, tette buzditott a *Blaha* kultusz. — Ilyen lelkesedést, ilyen forradalmi fölbuzdulást, mely erőt vett nagyokon, kiesinyeken egyaránt és éljenekben és tapsokban megrengette a színművészet templomának falait Ujhelyben Tália nem fog hallani — soha többé. Az a négy este — május 30 és 31-ike, június első és második napja — a *Blaha Lujza* művésznői fenségét dicsőítő fényes alkalom volt. Volt, mivel hogy a név, a *Blaha Lujza* neve, csillag lesz. Ragyogásával most még egyszer és utolszor aranyozta be a mi egünket... aztán, aztán: más csillagrendszerbe, az emlékezet fenség régiójába lép, a hol világít majd, mint nap, „de szemünk bele nem tekinthet.“

A kik, Ujhelyből és vidékéről, a *Blaha Lujza* hatyudalát énekelni most nem hallották, hallani már nem is igen fogják. Az ő isteni szép magyar dalainak csak a hírét hallhatják már ezután a megdicsőülés szférájának harmóniájában, hol, tudom istenem, a fülemüleszónak lesz majd ő az örök sugallata!

Mély köszönetünk, hála a legnagyobb népszínművésznőnek, *Blaha Lujza* asszonynak, hogy színpadi értelemben tőlünk végképp való elbucuzásakor nem feledkezett meg az ő „kedves“ Ujhelyéről sem. Előismerésünk *Csóka Sándor* színiigazgatónak, az ő általában jóra való, részben kiváló, minden tekintetben pedig törekvő társulatának — mely immár Ujhelyből Ungvárra költözött — a buzgó igyekezetért, hogy ezt a mi ideai meglehetősen szomorú tavaszunkat fölvidámitották.

Ha már a jövődőség tavasza dolgában a „nemzet csaló-gánya“-nak *Blaha Lujza* uraszónynak vérvő szívből (és a Poe Edgar Hollójával) azt kell mondanunk, hogy „soha már“ — hozzájuk, *Csókaékhoz*, ez a végszavunk: a viszontlátásra!“

A szezőnt záró hét története ez:

Szombaton, május 27-én, Sylvane és Artus „A végrehajtó“ c. bohózatát adták. — Kis közönség előtt. Voltak nevetető és pikáns részek a darabban, de az u. n. magnéziás jelenet a jó izlés határán túl a megundorodásig ment. A szereplők kedvvel játszottak. Kiemelendők *Markovics* (Cyprienne), *Breznay* (Cheradame végrehajtó), *Baghy* (Brocatel), *Tharasszovits* (O-

órakor 200 teritékű közveasora várt rájuk a tágas tornacsarnokban, amely szintén nem mult el érdekes és lelkes tósztok nélkül, utána pedig tánc következett kiváló viradtig s annyi komoly látnivaló után a debreczeni ifjaknak bőséges alkalmuk nyílt elmerülni a szebbnél-szebb tündérrécek bámulatában s egy kellemes táncest átélésében. A még mindig hús idő miatt a táncest programellenére a tornacsarnokban tartott, pedig a tornatéren gyönyörűen elrendezett tér volt a táncolásra szánva.

A harmadik és utolsó nap május 31-ike, tisztán a pataki egyház és iskola tanulmányozására volt szentelve. Reggel 8 órakor a 3 éve restaurált nagy ref. templomban gyűlt össze a vendégcsereg, hol kellemesen lephette meg őket a *Hódossy Béla* vezetése alatt álló vegyes kar szereplése, mely a „Parasztbeesület“ remek himnuszát adta elő a legtökéletesebb kivitelben. A templom után jött az iskola, annak viruló intézménye, a páratlan kórház, a modern fizikai múzeum, a gazdag könyvtár, szépművészeti és régészeti múzeum, éremgyűjtemény, természetrajzi múzeum, tornacsarnok stb. stb. Végül az állami tanítóképző megtekintése. Ez volt a kirándulás tulajdonképeni tanulmány része s a debreczeniek bizonyára alaposan megismerték a testvér-főiskolát és ezzel nagy szellemi nyereségük lett. #

D. u fél 1 órakor ismét a tornacsarnokban gyűlt össze a vendégcsereg, a pataki tanár-

tarie), *Réthy* (Largillette), *Vihary* (Pimparet végrehajtó) és a dühös kapitány: *Győre*.

Vasárnap, május 28-án, két előadás. — Délután 4-kor a „Hófehérke“ ment gyermekekkel szinte agyon zsufolt ház előtt. Nagyon tetszett nekik a nagyok közül *Abonyi Aranka*, a törpék közül pedig *Győre Ferike*. — Este *Bokor József* „Az édes“ c. népszínműve igen gyér számu közönség előtt. A darabról magáról, mint népszínműről, nem írhatunk elragadtatással. *Bokor*, a kinek aligha nem ez a legkevésbé sikerült darabja, úgy tetszik hogy kiírta magát: nem fog ártani neki egy kis pihenés, szórakozás, belemélyedés a népelet szemlélésébe, mi közben majd új meg új motívumokra tehet szert. — Tagadhatatlan, hogy *Az édes*-ben is megakad egy-két jó jelenet, de aztán az egyik jót nyomban elfojtja a következő másik rossz. — *Csongory* (Katalin) ma arra a vallomásra készlet bennünket, hogy ő nemesak operettekben állja meg helyét, hanem mint drámai erő is megbeesülendő, — *Baghy* (Galamb Ferkó) mint mindig, ma is eltalálta a leghelyesebb utat: — különben ő a társulatnak egyik sok oldalu, egyszersmind a legfáradhatatlanabb tagja; ha nem játszott, a mi ritkán történt, akkor rendezett és pedig nagyon perfectül mindig. — *Győre* (Bezzeg Dani) mint a hű öreg eselések mintaszerű alakja — *Réthy* (Husztly Benő) tönkre ment földesurának pompás maszkja az utolsó felvonásban minden dicsőretre méltó volt. — *Breznay* (Mándruetz Armin regalebérő) most is kitűnő és kacagató egy figurát alakított. — *Huckstedt* (Sári) kedves volt; kár, hogy a mikor szükséges, nem tud hozzá jutni elegendő drámai hevülethez.

Hétfőn, máj. 29-én, *Verő Györgynek* látványos és nagy hirre vergődött történelmi színműve, az „1848“ vagyis „Hadakutja.“ — Természetes, hogy a mi hamar szoros színpadunkon a darab érvényesülni nem bírt, látványosságai közül pedig a „piski esata“ meg a „segesvári esata“ körül kifejtett erőlködések mind együtt véve egy közönséges koremai verekedés színvonalára süllyedtek és nevelésesen bántóak voltak. Kár az ilyen látványosságokat kis színpadokra oda erőszakolni, mert arra, aki teszi, reá pírít a közmondás, hogy aszongya: „Sokat akar a szarka, de nem bírja el a farka“... A lépten-nyomon bántó stafázs, no meg a hazafias dikeiő agyonrövidítése miatt a nagy idők teremtői *Petőfi* (Molnár Gyula) *Jókai* (Beke Gy.) *Kossuth* (Győre) *Vasvári Pál* (*Réthy*) sem bírtak kellően érvényesülni. — A vig elemet *Breznay* (Zakár Domokos örménykereskedő) meg *Tharasszovits* (Kiriska, a felesége) kacagatóan személyesítették. — *Csongory* Mariska, a társulat subtilis primadonnája, már ebben a darabban vett bucsut, mivelhogy helyét másnap át kellett engednie annak „ki előtte lett, de utána jött“ *Blaha Lujza* asszonynak. Az elbucuzott kisaszónynak, kit játékában, énekében, egész lényében finom gyönyögség jellemez: szívesen nyugtatjuk, hogy rászolgált közönségünk szeretetére. — Itt emlékezünk meg a társulatnak egy soha sem hallott, de annál érdemesebb hallhatatlan tagjáról *Baghy*néról. a társulatnak remek sugójáról. — A nagy számmal jelen volt közönség a darabnak „Alom“ c. utolsó képét, mikor a király mellszobra fölött Hunnia eserkoszorut tart és a meghatottságtól, hogy t. i. 50 esztendő múlva a fekete Karácsonra fehér következett, örömkönyeket sirnak a bus magyarok — lelkesen megéljenezte.

Kedden, május 30-án, *Blaha Lujza* urnó

kar és ifjuság, hogy ünnepies bucsu-bankettel zárja be a szépen sikerült kirándulást. Ismét ott ült középen a két ősz püspök, mellettük a főiskola két algondnoka: *Fejes István* és *Dókus Gyula*, a kiken kívül Ujhelyből még *Meczner Béla*, *Barthos J.* és *Nemes Sándor* szolgabírák jelentek meg. Természetes, hogy itt is dikeiő-dikeiőt ért; be kellett számolni itt mindenről s elbucuzni, mert a 4 órási gyorsvonattal a vendégek elutazandók voltak. *Fejes István* kezdte a felköszöntőket, poharat emelvén a testvéri debreczeni főiskoláért és annak fejéért *Kiss Aron*-ért, az egykori s-pataki diákért, — *Dókus Gyula* ugyesen mutatott rá, hogy a pataki főiskolának a mai nap, mily nevezetes emléknappja, t. i. 350 éves évfordulója annak, hogy *Perényi Gábor* visszahivta Nagybanjáról *Kopácsi István* Patakra s ezáltal a pataki iskolát főiskolává fejlesztette és 250 éves évfordulója annak, hogy *Lorántffy Zsuzsanna*, a főiskola legnagyobb alapítója, Patakra jött lakni. Elteti a két főiskolát s azok tanárkarát. A debreczeniek részéről *Balogh Ferenc*, majd *Bartha Béla* dr. köszönték meg a szíves fogadtatást, majd *Novák Lajos*, *Radácsi György* mondtak remek szép tósztokat, melyekhez *Zsindely István* dr., majd ismét *Bartha Béla* dr. és még többen járultak ékes szavakkal.

Végre felemelkedett az ősz *Kiss Aron*, ki reszkető, de jól érthető hangon adott hálát a gondviselésnek, hogy ezt a napot megengedte

első vendégjátékául a „Piros bugyelláris“ c. népszínmű, zsufolt ház előtt, a mi fényesen és ünnepiesen tanuskodott arról, hogy a *Blaha Lujza* nevének varázsán megtörik, vagy legalább is fennakad a mindent megvénhesztő idő hatalma, mert nem engedi oda prédául egykönnyen az ő hírét, nevét, dicsőségét a nimbusz, s a mi azt szülte: egy egész nagy nemzetnek rajongó szeretete és tisztelete! Ha nem publikálnánk is, magától értetődő, hogy a színházi nagy-nagy közönség lázasan, izgatottsággal várta a művésznőnek belépő jelenetét, s mikor üde frissességben előtünk termett (mintha nem is 16 évvel, hanem csak 16 nappal ezelőtt láttuk volna utóljára) percekig tartó tapsvihár zúgása fogadta, miközben tisztelői részéről 3 szép nagy virágcsokrot nyújtottak föl hozzá az orkeszterből. Játékáról, dalainak ellenállhatatlanul hódító varázsáról mit írjak? Csak annyit mondok, hogy *Blaha Lujza*, az örök ifjú művésznő, a haladó idők rendje szerint a tekintetben is önmagát multa fölül. Olyan műzsák kegyeltje, mint ő még egy nem született s ki tudja fog-e még egy olyant s mikor fog (mert különbet nem lehet) az isten jó kedvében teremteni?! Minden dalát meg kellett ismételnie. Taps és éljenzés vihara támadt minden népdal-számának nyomában. Még azok a eseli muzsikuskok is, a kiből most a *Csóka S.* színházi zenekara áll, csak most, mikor a *Blaha Lujza* szíve dobbanása szabott törvényt kottáik fölött s öntött lelket zenéjükbe, csak most érezték meg a magyar népdal lelkét, hogy az földöntuli igazetbe ringat. — A többi szereplők, különösen *Baghy*, *Breznay*, *Réthy*, kik mindhárom kimagasló tagjai a társulatnak, mindent elkövetek, hogy észrevételessék tehetségeiket, a miben hogy nem is fáradtak céltalanul: szívesen elősmerjük.

Szerdán, május 31-én, *Blaha Lujza* második vendégjátékául, a „Tót leány“ ismét erősen telt ház előtt. — A művésznőt megjelenésekor most is zajos ovációban részeltették. Gyönyörű virágcsokrot kapott megint, de miért, miért nem, föltűnően kedvetlen volt, amit azonban csak összájátékában, amikor kimélte magát s el-elmélázott, lehetett észrevenni. Így is boldogoknak érezték magukat, akik, vármegyénk messze tájairól színházunkba családostul ellátogatván, részesei lehettek az isteni élvezetnek, amit gyújtó dalaival szerzett. — *Breznay* (Gyarmat), az anyámasszony katonája, a térd ide, tedd oda parasztgazdát művészielen ábrázolta. — *Győre* (Brbolya) eredeti Szvatopluk-poha volt s hozzá pompásul is játszott. — *Baghy* (Misó) hősszerelmes létere ma komikus szerepkörben forgott ügyesen, egyforma táncolt is. — *Bethleni* (Bandi) mindig egyforma, merv. — *Keresztessy*, *Tarasszovits*, *Markovits* tetszetek.

Csütörtökön, június 1-én, *Blaha Lujza* harmadik vendégjátékául „A gyimesi vadvirág“ c. népszínmű szorongásig telt ház előtt. — A darabban ma *Magdolnát*, a *Rab Prezsmér Péter* székely góbének eszemadta szép leányát, játszotta a művésznő, avval a hatalmas erővel, mely nem utánoz, hanem teremt. Az ő *Magdolnája*, bokorugró szoknyájában, színes daróc virágjában, később (mint *Balánka Imre* felesége) gyönyörű főkötőjében: biz isten uestese olyan kedvesség volt, hogy nem akadna párja széles Csikországbán! Pattogó dalain, kedves játékan kívül, elbájoalta nézőségét ma pompás székelymódi táncával is, melyet a lakodalom-jelenetben közkívánatra háromszor is kellett ismételnie. Tisztelői ma ismét gyönyörű két rózsacsokrot

Folytatás a II mellékleten.

érnie s forró köszönetet mondott mindazoknak, kik ittlétüket kellemessé tenni igyekeztek. Az egész társaság szeme könyvtől ázó, midőn az ősz püspök könyvelábadt szemmel kérte a jelenlevőket, hogy ne felejtsek el „a legöregebb pataki diákok...“

Erre a megható jelenetre jött a másik megható jelenet. *Kun Bertalan* püspök éllette egykori iskolatársát s abbéli reményét és óhaját fejezte ki, hogy ez a látogatás ne lett legyen az utolsó *Kiss Aron* részéről s engedje meg neki még másszor is a Gondviselés, hogy Patakra jöhessen. A lelkes éljenriadal mutatta, hogy ez a kívánság az egész társaság szívéből jött.

Ezután az ifjuság szóinkai beszéltek, előbb a pataki, majd a debreczeni szénior, *Harsányi* s. tanár s néhány fiatal ember. 4 órára lett vége az ebédnek, honnan egyenesen a vasutra ment az egész társaság s bizony igen igen nehéz szívvel tudtak elbucuzni egymástól patakiak és debreczeniek.

Adja isten, hogy a két főiskolának ez a testvéri ölekezése a legjobb gyümölcsöket teremje a jövőben s vállalva haladjon a két intézet a tudomány útjain előre!

Virágozzék még századokig úgy Debreczen, mint Sárospatak!

Egy jelenvolt.

nyújtottak föl neki nagy diadalának koszorújához. — Sok tapsot aratott még Breznay (Törpe Csura) harangozójával, mely, kivált a berugottság harmadik stádiomán, igazi művészi ábrázolás volt. — Tetszetek Réthy (Marci) Baghy (Balánka Imre) Győre (Prezmer Péter) is. — Nagyön tetszett Tharasszovits (Csuráné) kivált bicsegi táncát. — Eszre vétette magát ma Nagylaky is a Bigyó kisbíró ügyes helyettesítésében.

Pénteken, június 2-án, Blaha Lujza negyedik és utolsó vendégjutékául „Náni, a glogováci szép sváb leány” telides teli ház előtt. — Maga az előadás az első jelenettől az utolsóig ünnepies hangulatu volt. A közönség lelkesülten tüntetett ünnepeltje, Blaha Lujza mellett. Enekét, beszédét, melyet utólrhetetlen kedvességgel csacsogott, minden mozdulatát áhitattal figyelték és minden jelenet, minden felvonás után fíradhatatlanul tapsolták, ötször-hatszor is hívták a lámpák elé. Az utolsó felvonás után pedig nem akart megválni és alig-séges alig birt távozni a közönség, folyton tapsolva, folyton éljenezve amit az ünnepelt díva a meghatottság legelőlénebb gesztusaival viszonozva köszönt meg. Szóval Blaha Lujza nálunk is észrevehette, hogy annak a mit Jókai mond róla (t. i. a „volt” még nem historikum) S.-A.-Ujhely s érette rajongó közönsége is szent igazat adott. — A többi szereplők is, oly mértékben, mint nekik jól esik, kivették részüket a tetszészajból. — Ezen a bucsuelőadáson, mely alkalommal csak a viszontlátásig bucsuztunk, négy hatalmas koszorut nyújtottak föl hódolatul a legszeretelméltőbb „Náni”-nak tisztelői. Az aranyos kosárra telepített koszorúnak nemzetiszínű széles pántlikáján ez a fölírás ragyogott: *A nemzet esalogányának — a viszontlátásig! S.-A.-Ujhely, 1899. június 3. a szünügyi bizottság.* — Az aranyos esolnakban evező másik koszorúnak rózsaszínű pántlikájáról égszínkében a következő emlékmondat volt leolvasható: *A legmagyarabb népsziművésznek — S.-A.-Ujhely közönsége a viszontlátásig!* — Koszorut hoztak azok a műkedvelők is, kikkel 1883-ban Blaha Lujza színházunkat megnyitotta. Ennek a koszorúnak szalagján: *A feledhetetlen „Marsá”-nak — A színház megnyitásakor vele játszott műkedvelők* volt az epigráfia. — Végre a negyedik koszorúnak hóféhér szalagjáról, festett virágos nagy kezdőbetűi során piros színekkel a következő szók mosolyogtak: *Blaha Lujza urnőnek — A s.-a.-ujhelyi főgimnázium ifjúsága.* Ezek a föliratok szalagok Merkur szárnyain már Budapestre röpültek s ott, urnőjük rendelkezése szerint, meg sem álltak, míg be nem jutottak a „Blaha-Lujza-szobá”-ba.

Csókákéknak az a tervük, hogy szeptember folyamán, akkor már mint télre fölzaporodott és jól megerősödött miskolci társulat, visszautjokban egy heti stációt tartanak Ujhelyben.

Szívesen várjuk — örömmel látjuk.

Addig is arassák bőven a diadal babérait!
a+b.

Különlélek.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinetirodája utján s főispánunk előterjesztésére, Romanecz János ulics-krivai, Petrasovics Elek kis-brezsnyiczai lelkésznek egyenként 25 ftnyi, — Szuchy Mihály m.-laborezi, Jablonszki Sándor nagy-kemenzei tanítóknak 15—15 ftnyi, — végre Grappa Alajosné m.-izségi lakos tanító özvegyének 15—15 ftnyizlegkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hír.** Molnár Viktor dr. temesi főispán, 10 éves szolgálati jubileuma alkalmából Széll Kálmán miniszterelnök., Fejérváry és Darányi miniszterek távirattal üdvözölték.

— **Kitüntetett bíró.** Ófelsége a király Fetykó Jánosnak, Perbenyik község bírájának, hű és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst-éremkeresztet adományozta.

— **Urnappja.** A katolikus keresztényvilág eme szép nagy ünnepnapjának a mult hét csütörtökön ragyogó napsugár kedvezett és ezer meg ezer ember vett részt a róm. kat. egyház szertartásában, a kórmenetben s az egyes oltároknál végzett ájtatosságoknál. A szertartást ft. Katinszky Géza sz. sz.-i tanácsos, rk. plebános végezte káplánjai segédletével. Nagyban emelte az ünnep fényét a Szepessy Kálmán m. kir. honvéd századostól vezényelt diszszázad, a mely időközben sikerült szalvé-lövéseket tett. A szertartás ideje alatt a Hecskén a vármegye mozsárgyuitól lövöldöztek.

— **Ezüst lakadalom.** Szép családi ünnepet ült a mult hó 31-én Szunyoghy Dezső műszaki tanácsos, az V-ik kerület felügyelője és neje Spóner Angella: huszonöt éves boldog házasságuk évfordulóját. Ebből az alkalomból igen

sokan keresték fel a mindenkitől tisztelt és szeretett uri családot, hogy szívvel gratuláljanak; a kir. államépítészeti hivatal mérnöki kara pedig Hönsch Dezső kir. főmérnök hivatalfő vezetésével testületileg üdvözölte az ezüst menyegzőt tartó boldog házassokat.

— **Áldó kéz.** Andrassy Dénes grófné, a bőkezűségéről és jótékonyágáról ismert főúri nő, az ujhelyi „Carolineum” leánynevelő intézetnek 1000 forintot adományozott.

— **Előléptetés.** A vall. és közokt.-ügyi kir. minister Dezső Lajos sárospataki tanítóképző intézeti igazgató-tanárt a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő. — Gratulálunk!

— **Blaha Lujza** urnőt megérkezésekor, a vasúti állomásnál Dókus Gyula elnök vezetésével a város szünügyi bizottsága fogadta. Ennek, valamint a közönségnek nevében az elnök üdvözölte röviden, de igen meleg szavakkal a páratlan magyar művésznőt. A fogadásnál jelen volt Dókus Gyuláné ömeltósága is, továbbá Székely Elek polgármester és Schmidt Lajos rendőrkapitány. Az érkezés hírére összegyűlt közönség a művésznőt éljenzéssel köszöntötte, a ki a fogadtatás után Dókus Gyulánéval szállóhelyére, a „Magyar Király” vendéglőbe hajtatott. A nagy művésznő tiszteletére a szünügyi bizottság, lelkes közönségünkkel egyetértve, nagyobb szabású ovációt és banketet szándékozott rendezni, a daloskör pedig szerenáddal akarta megtisztelni; ámde a művésznő gyengéledésére hivatkozott és mindazt mellőzni kérte. Így örömiüknek ekként való kifejezése sajnálatunra elmaradt. A művésznő a szintársulattal három napi vendégszereplésre Ujhelyből Ungvárra ment.

— **Évzáró vizsgálatok.** A s.-a.-ujhelyi róm. kat. főgimnáziumban az 1898/9-iki tanév végén tartandó vizsgálatok sorrendje. — Jún. hó 14-én a vallásstanból VII—1. és a magántanulók írásbeli vizsgálatai; jún. 15-én a magántanulók szóbeli vizsgálatai, jún. 16-án: VII. oszt. latin ny. görög ny. és görög-pótló. VI. magyar ny. német ny. és történelem. V. mennyiségtan és természetrajz. II. földrajz, számtan, rajzoló geometria. — Jún. 17-én: IV. oszt latin ny. és német nyelv. III. számtan, földrajz és rajzoló geometria. I. magyar ny. és latin ny. — Jún. 18-án vasárnap, gyorsírás és francia ny. — Jún. 19—22. érettségi szóbeli vizsgálatok. — Jún. 23-án: VII. oszt. polit. földrajz, természettan, mennyiségtan. VI. latin ny. görög ny. és görög-pótló. V. magyar ny. német ny. és történelem. IV. történelem és magyar ny. — Jún. 24-én: III. oszt magyar ny. és latin ny. — II. latin ny. és magyar ny. I. földrajz, számtan, rajzoló geometria — Jún. 25-én: vasárnap, szabdkézi rajz. — Jún. 26-án: VII. oszt. magyar ny. és német ny. VI. mennyiségtan, természetrajz, V latin ny. görög ny. és görög-pótló, IV. r. geometria, természetrajz, mennyiségtan. III. német ny. és történelem. — Jún. 27-én: szt. gyónás és áldozás, délután évzáró ünnepség. — Jún. 29-én: „Te Deum”. — Molnár Pál, főgimn. igazgató.

— **Nyári mulatság.** A városi daloskör ma tartja nyári mulatságát a „Vadászkürt” szálló nyári helyiségében, a mulatság lefolyásáról, melynek jó sikeréről semmi kétségünk, jövő számunkban fogunk referálni. Megemlítjük, hogy a mulatságon Lányiék jó hírű bandája fog muzsikálni.

— **Hány éves Blaha Lujza?** Most, hogy bucsulátogatásával S.-A.-Ujhelyt is szerenéseltette az országszerte ünnepelt díva, kinek a művészet révén csakugyan hervadhatatlan ifjúság jutott osztályrészül, és a ki a magas sarku piros eszmasz műzsának készül mégis végbucsut mondani, — városunkban ajakról ajakra járt a csacska kérdés: hány éves is lehet Blaha Lujza? Mint hogy pedig badarabbnál badarabb feleletekről hallottunk, ezennel és szórul-szóra ide igtatjuk a Reindl Ludovika (színpadi néven Blaha Lujza) anyakönyvi kivonatát (eredetije a rimaszombati róm. kat. plebánián, az 1850-ben születettek anyakönyvében), a mint következik:

1850. 8. Septembris.

Ludovica. Parentes: Alexander Reindl et Aloisia Ponti. cath. theatrista.

Patrini: Ladislaus Török

Francisca Darvas.

Rimaszombat 29. Septembris.

Stephanus Findura administrator.

(Magyarul: 1850. szept. 8-án született. Ludovika. Szülei: Reindl Sándor és Ponti Alojzia, róm. kat. színjátzó. Keresztzülei: Török László és Darvas Franciska. Kelt Rimaszombatban, szept. 29-én. Findura István, plebános-helyettes.) Blaha Lujza tehát most jár Ungváron életkorának 49-ik évében. — Ehhez a közleménykéhez még csak azt adjuk, hogy valamint mai számunk ciceróját, úgy a fentebb olvasható anyakönyvi kivonatot is a „Blaha Lujza Élete” c. Kéry Gyula

szerkesztette diszműből vettük át. A diszművet, mely 1896-ban, Blaháné budapesti föllépésének negyedszázados évfordulóján, Rozsavölgyi és Tsa kiadásában jelent meg s ára potom 3 korona, most, az iskolai év végén, úgy is mint kivált a serdülő leánykáknak igen kedves ajándéktárgyat, melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Félreértések kikerülése végett,** kénytelen vagyok a leghatározottabban kijelenteni, hogy a „Zemplén” mult heti számában megjelent „Maradiság vagy haladás?” című cikket sem én, sem hozzám tartozóim sem nem írták, sem nem sugalmazták. Székely Albert dr.

— **Halálozás.** Teljes részvétellel adjuk tudomásra, hogy Argyelán Miklós vejejei körjegyzőt súlyos csapás érte. Neje, szül. Lutsánszky Jozefin urnő, sorvasztó hosszas betegség után elhunyt. Az egyszerű de mindenkitől tisztelt falusi jegyzőnek, kit magas műveltsége előkelő ösmeréséhez juttatott, jún. 1-én volt a temetése áltatános nagy részvét közt. A halotti gyülekezetben ott láttuk Dókus Ernő orsz. képviselőt is. A szomszédos községek urí népe, a képviselőtestületek, körjegyzők, bírák, Velejte községnek ugyszólván egész lakossága ott voltak a végtisztesség megakadásánál. A halottas gyászteraptást ft. Hérics Ferenc lasztóci rk. plebános végezte. A bánatos férj, kit a csapás szíve mélyéig megrendített, találjon némi vigasztaló-dást a temetés alkalmával kedves halottja iránt oly impozánsul megnyilatkozott közrészvétben.

— **Az időjárás** tegnap gyönyörű szép volt, olyan, hogy szebbet, aranyosabbat már kívánni sem lehet. Csak így maradna! Ennyi szépet, ennyi jót a május 30. és 31-én fűtött szobákban töltött rabokodásért enyhületül biz' Istók ucsese megérdemelnék.

— **A „Zemplén” fekete táblája.** Varannóról írják: Nem vagyunk Aziában, de még az ázsiaián is rosszabb viszonyok között élünk. Eltekintve egyik-másik dologtól, jelenleg csak a hús-mizéria ellen szolalok fel, s tesszem ezt különösen azért, mert az e tekintetben tapasztalható viszonyok már tarthatatlanok. A t. hatóság figyelmét óhajtom felhívni azokra az üzemekre, miket a varannai mészáros, bizonyos Schwarz ur, üz. Az általa kimért hús oly rossz, hogy sokszor teljesen élvezhetetlen; s ha az ember még esetleg visszaküldi, akkor még neki áll feljebb, és azt vágja egész gorombán a fogyasztó szemébe: „ha nem tetszik, ne tessék venni.” Azonkivül némelykor megcsik, hogy nincs hús, s ámbár nem ismerem, és ezt hangsúlyozom, az iparüzleti szabályokat de azt hiszem, az olyan mészáros ellen, ki e tekintetben a fogyasztó közönség igényének nem felel meg, abban a törvényben bizonyosan van paragrafus. — Csoadálom, hogy nem akad egy vállalkozó keresztény mészáros, ki Varannón tisztességes mészárszéket nyitna, mert az intelligencia örömmel kötelezné magát, hogy nála vásárol. A polgárság is mind ott venne, megélhetése biztosítva lenne, pláne akkor, ha jó húst adna.

— **Majális.** A nagy- és kis-kázméri községi tüzoltó-egyesületnek máj. hó 28-án tartott majálisa, írja tudósítónk, pompásul sikerült. Berchtold Kázmér grófnak erre a célra átengedett és szépen dekorált parkjában volt a mulatság, melyen nemesak a két község apraja-nagyja volt ott és a környékről számosan, de Ujhelyből is sokan, kivált pedig férfiak, ezek közt a tüzoltóságnak is egy csapata Juhász Jenő fő- és Schön Miksa alparancsnokok vezetésével. A szép gesztenyések alatt estig, egy erre a célra szolgáló teremben pedig estétől hajnalig mulattunk pompásul Lukács-Dandás fülbemaszó zenéje mellett. Kitünő ételekről és italokról Bock I. gondoskodott. Az udvarban a következő hölgyek nevét Alkalmi tudósítónknak a következő hölgyek nevét sikerült feljegyezni: Balogh Pálné, Balogh Margit Ilona és Vilma, Benke Lászlóné, Früstök Ilona, Grün Bernátné, Grigeresik Irénke, Kálniczky Jánosné, Kálniczky Margit, Korányi Paula, Kuhárszky Helénke, Lukács Józsefné, Mészáros Gyözőné, Major Emma, Pekáry Gézáné, Pekáry Margit és Ilonka, Nagy Vilma, Rácz Józsefné, Pandazy Katalin, Sarudy Jánosné Gizi leányával, Tóth Irma és Ida, Schwartzer Margit és Pehán Jánosné. A szép, sikeres mulatságot méltó elismerés illeti a parancsnokságot.

— **Öngyilkos cseléd.** Ma egy hetes számunkban említettük, hogy Fülöp Erzs. zalavármegyei származásu 19 éves cselédleány gyújtó-oladtott ivott s ezért a kórházba vitték. A szerencsétlen leány, aki pár hete jött a Dunántúlról Ujhelybe, a honvágyért kesergett és elég oktanul emiatt határozta el magát a végzetes lépésre, a mi ifju életébe került, mert három napi kínlás után a szegény leány ifjan, az élet örömeinek élvezése nélkül kisenvedett.

— **Szalay Pál**, borbély és fodrász üzlettel a „Vörös ökör” épületébe helyezvén át, ez uton

is tiszteletteljesen kéri a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Nagy-Mihályból írja levelezőnk: Máj. 28-án a d. u. vonattal érkezett városunkban Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő, hogy meglátogassa az állami iskolát és hogy a szomszédos Sztrajnya községben levő állami iskolának a helybelivel való egyesítése érdekében a tárgyalásokat az iskolai gondnoksággal teljesítse. Tanfelügyelőnk a vasárnap délután tartott iparostanonc iskolai rajztanítást hallgatta végig, hétfőn pedig az iskola összes osztályait, nemkülönben az állami kisdudóvot szerencséseltette látogatásával; mindenütt szép rendet s fényes előhaladást tapasztalva, teljes megelégedését nyilvánította. — Aznap tartatott meg az állami iskolai gondnokság ülése, melynek egyedüli tárgyát a fentebb említett egyesítés képezte. Gondnokság az egyesítés ellen elvben kifogást nem támasztott, de tekintetbe kéri vétetni az anyagiakat; ugyan is: Nagy-Mihály város iskolájának fentartására évente 1500 ftot, az óvóra pedig, az adott díszes épületen felül, évente 500 ftot aldoz, fizeti az 5% iskolai adót; ezekkel szemben Sztrajnya község a 80—90 ftra rugó 5% adón kívül mitsem adhat. A Sztrajnya községbeli iskolakötelesek száma a 300-at megközelíti, az egyesítés valószínűsége a növekedések összes száma az 1500-at fogja meghaladni, miért is gondnokság a mai 12 tanterem mel biró két épület kibővítését kívánja s e célra kéri fordítani a már megelőzően Sztrajnya községnek prelimitált 15.000 ftot. Ha az iskolaegyesítés egyedüli akadályát képező épület föllállítását a közoktatásügyi kormány megengedi, N.-Mihály tanügye egy lépéssel előbbre halad és lehetővé lesz téve ama régi óhaj, hogy a város a terbe vett miniszteriális beosztás értelmében *algimnáziumot* is kaphat. — Előkelő látogatója volt a kir. járásbírósnak is, *Fornszek Béla* kir. törvényszéki elnök jött föl Ujhelyből, hogy a bíróság és telekkönyvi hivatal ügymenetét megvizsgálja; a vizsgálat eredményeül teljes megelégedését adta tudtára a hivatalfőnök. *Fornszek Béla* tiszteletére az ügyvédok, a városi intelligencia egy részével, a kaszinó helyiségében szorosán zártkörű társasvárosorát rendezett, mely vidám hangulat mellett a kora hajnalig tartott. A banketten *Sulyóvszky István* a tőle megszokott hévvel éltette az előtököt. — A közlegő képviselőválasztást előkészítendő, a kerület vezérifiai június hó 5-ére értekezletet hívtak egybe. A mandátumot *Andrássy Géza* grófnak ajánlják föl, ki remélhetően azt el is fogadja; megválasztása bizonyos, sőt egyhangú lesz. A napilapokban közölt különféle jelölések nem tekinthetők egyének, mint rossz forrásból eredt koholmányoknak. — Nem jöhet a fentiekkel összekötötte, hogy városunkban időzik a képviselőház egykori híres tagja, a volt antiszemita képviselő, *Istóczy Győző* dr. a szerkesztésében megjelenő jogi szaklapnak olvasó és vevő közönséget toborozzon. **L.**

Májális. Igenis ez *májális* volt a szó legmagyarosabb értelmében, mert hisz május hóban volt s az idő is mintha csak engedett volna a tervező kérésének, oly szép, oly fontos volt, a minő most valóban ritkaság. S egy cseppet sem esodálkozunk *Báthy Gedeon* battányi uradalmi intéző igaz magyar vendégszeretén, mert hisz ehhez mi, akik őt környezzük, hozzá vagyunk szokva. Az ő barátságos vendégszeretete mindenkit melegen hagy. Elvezte is a társaság ezt a meletet, amely meglátázt az általános jókedvben, mely csak az ő gondos ápolása, az ő kertészkedő figyelmének védelme alatt virágozhatott föl ilyen szép rózsaszímben. Május huszonnegyedikét irták az nap, a mikor reggel 8—9 órakor, a szélrózsa minden irányra felől, egyik kocsit a másik után rohogott a *Sennyey Béla* báró tulajdonát képező „bottyáni erdő”-be, ahol örömmel telt mosoly és szíves vendéglátás volt a fogadtatás. De nem is tudom, hol kezdjem? A táncnál az erdő leírásánál, a *Latorczán* való csónakázásánál, avagy a gyönyörűen sikerült társasjátékok leírásánál? Nem! Inkább én is azok közé sorakozom, akik áldják az Istent, hogy ezen a „tejjel és mézzel folyó szép Bodrogközön” laknak, ahol mindig kijut egy-egy kedves „muri”. A máj. 28-án lezajlott legutóbbinak emlékeül koszoruba fonom azokat a rózsákat, akik diszesítették a társaságot akik emelték a nap fényét. — *Asszonyok*: *Báthy Gedeon* (Bottyán), *Czigány Gézáné* (Bély), *Diószeghy Pálné* (Orhegy), *Kiss Gézáné* dr.-né (S.-A.-Ujhely), *Kiss Károlyné* (Bély), *Laesny Józsefné* (Lelesz), *Özv. Mátray Mihályné* (Botyán), *Révy Géza Viktorné* (K.-Helmeez), *Szkitcsák Istvánné* (K.-Helmeez), *Zachraida Jánosné* (Fejsz). — *Leányok*: *Kiss Margit* (Bély), *Kreitzer Elza* (Budapest), *Révy Tilda* (K.-Helmeez) és *Tóth Emma* (Bottyán). — Hát a jelen volt urakról mit? Azt, hogy folségesen mulattak, táncoltak, kocintottak hol a hőlgyek, hol a maguk egészségére. — No, de a „*Jancsi*”-ről sem feledkezem meg. Jól húzta a talpalávalót s nem is hiszem, hogy nem szenvedett-e hiányt

azon a szép napon K.-Helmeez közönsége, hogy ez egyszer „*Jancsi*” hűtlen lett ősi fészékéhez és kiszállott közibénk a „bottyáni erdő”-be. **tsz.**

A kassai keramit. A mai lapunk hirdetését a melyen leszállított keramitlapokról, olvasóközönségünk szíves figyelmébe ajánljuk, mert a keramit a jelen kor legkiválóbb és legcélzesebb burkoló anyaga. Kaphatók azok különféle színben és mintázva, amelyek templomok, kápolnák, fürdők, vendéglők, kórházak, magtárak folyosók, perronok, konyhák, clostetok stb. padozatául és utcai járdául előnyösen használhatnának. Tartóságra minden más anyagot felül mül. Kivánatra a gyár árjegyzékét és mintalapokat szívesen küld.

Meghívó. A Zemplén közégi kisdudó javára, a szőlőskei határban fekvő „Hatfa” fürdő- és kirándulólhelyen folyó hó 11-én zártkörű tavaszi táncmulatság lesz, melyre a Meghívó Ladmócéről a rendező-bizottság nevében *Haraszty Vince*, mint a kisdudó felügyelője, már szétküldötte. Belépődíj: személyenkint 1 korona; családjegy 3 korona.

Gazdaközönségünknek gépek gép-részek beszerzésére ajánljuk a kötelesegenél fogva is alkalmas de jó hírneve fogtán is ösmertetés *Fleischer és Tsa*, kassai gép- és vasöntőde gyártulajdonos céget, tovább felvilágosítást nyújt a cégnek lapunk mai számában közzé tett hirdetése.

A kassai löversenyek, melyek iránt vármegyénk főri és uri köreiben is általános az érdeklődés, f. hó 17-én és 18-án lesznek. A nevezések zárónapja: jún. 10-ike, esteli 10-órág. A nevezések *Pallaghy Bélához* Kassára, mint verseny-titkárhoz intézendők. — A löversenyek megszemlélésére Ujhelyből is sokan készülnek. Az első nap 6, a második nap 7 díjat fognak oda itelni.

Önkéntes-jelöltek tanfolyama Kolozsvárt. E név alatt már 7 éve fenálló intézetben 16—20 éves ifjak alapos előkészítést kaphatnak az egyéves önkéntességre jogosító vizsgálatra. A törvény értelmében ugyanis nemcsak azok lehetnek önkéntesek, kik érettségit tettek, hanem azok is, kik egy, erre a célra kirendelt bizottság előtt vizsgálatot tesznek. Erre a vizsgálatra készit elő az intézet. *Julinsban új (hat óra terjedő)* kurzus nyílik meg. Az érdekeltek különben a tanfolyam igazgatóságától bővebb felvilágosítást szerezhetnek. Az ujonnan szervezendő internátusba teljes ellátásra és korrepetícióra oly tanulók is fölvetetnek, kik a kolozsvári iskolák valamelyikébe járnak. (Havi díj 25—30 ft.)

Eladó jutányosan egy szürke háttas ló — kocsilónak is alkalmas — megtekinthető S.-A.-Ujhelyben, Kossuth-utca 182. szám alatt, hol nyereggerszám is kapható.

A pók és a pióca mint időjós. Az „Időjárás” című folyóirat, melyet a meteorológiai intézet ad ki, a következőket írja: Egy Quatamère nevű francia százados, kit a hollandi szabadságharcban való részvétele miatt hosszú várfogságra ítéltek, a pókokat megfigyelte és bebizonyította róluk, hogy a legjobb időjósok. Szerinte a függő pókok derült időt jósolnak, ha nagy számban mutatkoznak a kertekben, ha hálójukat szorgalmasan szövik, miközben a külső hosszú szálon függnek. — Ha a keresztes pók tavasszal szóni kezd, biztosan várható a tavaszi meleg napsugár. *Szép időt várhatunk*, ha látjuk a keresztes pókot hálója közepén, lábait hasa alá húzva, üldögelni. Ha kevés függő pókot, kiesiny hálót szóni látunk, 48 óra alatt változik az idő. — *Eső következik*: ha függő pókot nem látunk vagy ha egy-kettőt is, de az rövid szálat sző. Másnapon esik, ha estefelé szövik hálójukat s pillanat alatt, még világosság idején, buvóhelyekre rejtőznek el. — *Szél lesz*: Ha a mi jósaink hálójuk közepéből nem a háló köré, hanem minden irányba egyszerre szálat, fonalat huznak. A szél irányát változtatja, ha a pók régi hálóját elhagyva, más helyen újat sző. Szelet rendesen arról az oldalról kapunk, a mely ellen fordítják hálójukat. Ha a pókok hálójuk egy részét széttepiék s elrejtőznek: szélvihar következik, mely azonban nemsokára elesendesül. — *Zivatar van keletkezésben*, ha a pókok hálójukból egyszerre eltűnnek és elrejtőznek — *Szép, jó, meleg időt jósolnak* a házi pókok, ha kuckójukból fejüket és mellső lábait kinyújtogatják, ha tojásaikat rakják. (Ez évente 1-szer történik). Ha éjjel hálójukat jó szélesre kibúzzák szép időnk lesz 12—14 napon át. — *Eső lesz*: ha a pók fejfel előre húzódik kuckójába s csak hátsó részét láthatjuk; minél előbbre húzódik, annál több ideig fog esni. Ha csak egy pillanatra mert atkozik a pók, legyeceket, vagy más élelmiszert elejtendő: két hét alatt sem szűnik meg az eső. — *Hideg idő jön*, ha az ablaktól a kályha mögé húzódik a pók ott szövi hálóját s ha az ablakhoz visszatér, tavaszodik. — *Aki az időjós pók után akar jósolni*, ügyelnie kell, hogy ne zavarja meg a pókot munkájában, észre ne vétesse ma-

gát általa, mert máskülönben abbahagyja munkáját s elrejtőzik. Minél öregebb és nagyobb a pók, annál hosszabb időre jósol. A fiatal függő pókok 3 nappal, a házi pók 9 nappal, a nagy keresztes pók pedig két héttel előre megérik az időváltozást. — Nagy szerepet játszik a falusi időjósoknál a pióca is. Sok vidéken másféltetres üvegbe egy liter vizet öntenek s beteszik a piócát. Az üveg nyakát vastag vászonnal körülkötvén, kiteszik az ablakba. A következőkre ügyelnek: ha az állat az üveg alján mozdulatlanul, összesugorodva fekszik, állandó idő várható úgy nyáron mint télen. Ha az időjós pióca az üveg nyakához emelkedik, addig, a míg helyzetét meg nem változtatja: eső vagy havazás áll be. Ha a vízben vidáman ide oda uszkál: szél van kerekedőben. A pióca csak akkor hagyja abban ficánkolását, mikor a szél eláll. — A légkör viharos kitörését már pár nappal előre megérez, göresösen szabálytalanul, úgy szólván ideges mozgásokat végez, egyik oldalról a másikra vetvén magát. Ezek után a kitörés biztos.

Mi mindenből áll az ember? A morál-filozofusok szerint minden emberben van: kevés jó és sok rossz. A kémikusok szerint pedig az emberben ugyanaz van, a mi pl. a tyuktojásban. Egy német kémikus kimutatja, hogy pl. egy 69 kgr. nehéz, normális súlyu emberben ugyanoly alkotórészek vannak, mint 1200 közönséges tyuktojásban! Az emberben van *nyí vas*, hogy hét nagy szög telnék ki belőle: van annyi *zsír*, hogy 65 kgr. gyertyát lehetne önteni belőle; egy-egy emberben van annyi *szén*, hogy 65 doboz ceruza telnék ki belőle, annyi *foszfor*, hogy 820.000 gyújtóra elég lenne; 20 kávé kanálnyi só, 50 kockacukor, 42 liter víz és így tovább.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krajczárig méterenként — japáni china, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben, fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövet, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom

Az **Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez** c. havi folyóiratunknak ez évi, egyezsersmind az V. évfolyamnak június havi füzetét a következő tartalommal jelent meg: 1. Zempléni birtokviszonyok és birtokosok a Hunyadyak korában. (Zemplén-vármegye történelmi földrajza. XIV. közl.) Irta: *Csánky Dezső* dr. — 2. Zemplén-vármegye birtokosai a XVI. század végén. (Jobbágy-cenzus szerint.) (I. Közli: *Nagy Gyula*. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (41. folyt.) Fordította *Matolai Etele*. — 4. Történelmi jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (41. folyt.) Ford: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Szirmay András naplója. (37. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 6. A zempléni nemzetiség (4. folyt.) Irta: *Beke Lajos* dr. — 7. Zemplén-vármegye követi utasításai. (6. folyt.) Irta: *Kerekes György*. — 8. A piaristák Zemplén-vármegyében. (13. folyt.) Irta: *Hudra János*. — **Levelesláda**: 9. Adalék: *Visk, Borócz, Györke és Petrócz* helyrajzához. (5. folyt.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 10. A Payzsos- és rokonesaládok levelesládájából. (I.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 11. *Lisza Taxalis*. (3. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — **Tárca**: 12. Hogy fogtam el *Belosics Örnagy* urat? (Folyt. és vége.) Irta: *id. Bajusz József*. — 13. A Rákóczi-fejedelmek leszármazása. Irta: *Wertner Mór* dr. (Németből: *Knopfler Sándor*). 14. A szerkesztő póstája. — 15. A kiadó póstája. „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban közöljük az egyes községeknek külön-külön történelmi és helyrajzi ösmertetését is.**

Chryzanthime asszonyág. Szenzációs mű hagyta el most a sajtót, a francia irodalom egyik fényes tehetsége, *Pierre Loti* új regénye, a *Chryzanthime asszonyág*. *Pierre Loti* alig ismeri a magyar közönség a munkából jótormán csak a külföldi lapok lelkes magasztalásai keltették föl iránta eddig a mi közönségünk érdeklődését is. A most megjelent regényben *Pierre Loti* megvesztegető, bábijos talentuma ebben a munkájában felülmúlhatatlan produktumot csodás színpompát varázsolt. A „*Diadal*” hadihajó tiszteji hosszabb tartózkodásra kikötnek a japán partokon. Japán szokás szerint valamennyi tengerésziszta az ott tartózkodás tartamára — megházasodik. Ennek a próbaházasságnak az apró szenzációját, poetikus idilljeit mondja el a regény, melynek soraiból szinte kiesap a virágillat, kizeng a tea-házak a gésák gitár-pengetése, kiárad ennek az idegenszerű világnak minden sejtelmes színe, haragoszöld levegője. A Chryzanthime asszonyág tomérek csillogását művészkézzel, kristálytisza nyelvezettel ültette át *Iff. Lonyay Sándorné*. A regény, a mely bizonyára óriási siker ér el a magyar könyvpiacra, hisz eredetiben rövid meg-

jelenése óta most adták közre a nyolcvanhetedik kiadását, Sachs és Pollák budapesti könyvkereskedő-cég kiadásában jelent meg fényes kiállításban. Bolti ára 1 ft 20 kr.

Magyar Anekdotaliknes. Csak röviddel ezelőtt ismertettük Tóth Béla nagy munkáját a „Magyar Anekdotaliknes”-et. Most kaptuk a nagy érdekű vállalat 2-3. füzetét. Tóth Béla könyve nagyon is megostromolja az érdeklődés kapuit és az első rohamra beveszi azokat. Csillagzó művész-kíváncsi mozaik minden egyes lapja, tele gyakorlati élet-bölcsestéssel, — finom humorral és jóízű elmésséggel. S ráadásul még bemutatja intim vonásokban a magyar nemzet lelkét, olyannak, minő volt ósidőkben és olyannak a minővé lett idők folyamán sokféle átalakulás során. Mulatságosabb könyv alig képzelhető. Minden bölcsesege mellett is igazi kincses bányája a jó kedvnek, a derült-ségnek és a tisztára leszűrődött életfilozófiának. — Egy-egy füzet 25 kr-ba kerül. Előfizetni lehet 6 füzetre 1 ft 50 kr, 10 füzetre 2 ft 50 kr-ával, Singer és Wolfner kiadó cégnél Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

A görög filozófia az emberiség egyik legnagyobb-szerű elméműve. Szülőanyja az élet és a költészet. A költészet mezein fakadtak legelső csirái Hesziódosz nagy munkáiban. A görögség legelső gondolatesirái a költészet-vel ölelkeztek. S ez a frigy sohasem szakadt meg. Költők filozófusok voltak s filozófusok erős költői érzés hatotta át. Pythagorás vallása emelte bölcseleti eszméit. E filozófia fejlődésével foglalkozik Gyomlay Gyula dr. jeles görög tudósunk a *Nagy Képes Világtörténet* most megjelent 27-ik füzetében. A könyvet számos szép illusztráció is díszíti. Szerkesztője Marczali Henrik, a nagynevű egyetemi tanár. Az egész vállalat 12 kötetből fog állani. A II. kötet a görögök története. Egy kötet ára díszkötésben 8 ft. Hogy mindenki megszerezhesse, a kiadók hetenként füzetekben is közreadják. Egy füzet ára 30 kr. Kapható Révai Test. Irod. Int. Részv. Társ. (Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) és minden hazai könyvkereskedésben. —

Kerül az asszonyt! Ez a címe a Singer és Wolfner cég kiadásában megjelenő Regénytár legújabb kötetének, amely eredeti és érdekes voltánál fogva kiváló helyet fogva el a megjelent kötetek között. A regény írója Neera, a modern olasz regényirodalom egyik legkitűnőbb s egy-szersmind legeredetibb művelője. Ebben a regényben egy férfi lelki küzdelmeit rajzolja elénk, a ki irtozik a házasságtól, kerüli a nőt és retteg tőle, mint a tüztől, mert szerinte minden fájdalomnak a forrása — a nő. De hiába való minden törekvése. Az igaz hogy eldöbött magától két női lelket, a kiket, ha feleségül vesz boldoggá tették volna. Utóvégre is egy gonosz nő hálózába kerül. Meséje is igen érdekfeszítő s ama regények közül való, a miket nem igen teszünk le kezünkől, mielőtt végig nem olvastuk volna. A regény fordítását Gaus Viktor végezte szép, színes magyaros nyelvezettel. Ára csinos kötésben 50 kr.

Mi a művészet? E cím alatt rendkívül nagyérdékű és szellemes mű jelent meg *Gönczi József* szegedi könyvkereskedő kiadásában. Szerzője *Tolsztoi* Leó gróf, a világhírű regényíró és filozófus. A mű, mely dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek van ajánlva, a ki e mű ajánlásának elfogadásával újabb tanujelét adta a művészetek iránti érdeklődésének, épp kapóra jön, mivel alig létezik kulturális kérdés, mely iránt a közönség jobban érdeklődne, mint a művészet, és pedig nem csupán a festészet, hanem a művészetnek minden ága, a költészet, dráma, zene stb. iránt. Reméljük is, hogy a miniszter szándékai üdvös eredményekkel fognak járni és nem lesz művelt ember és kivált iskola, mely e szellemes és díszes kiállítású művet könyvtára számára ne sietne megszerezni. *Tolsztoi* e páratlanul szellemes és a nagy gondolkodót jellemző hatalmas művében behatóan foglalkozik a következő kérdésekkel: a művészet problémája, a szép, a művészet szépség közt való különbség, a művészet, igazi szerepe, a való művészet, a hamis művészet az előkelők művésze, a művészet elfajulásának következményei, a művészi anyag megfoghatósága, a homályosság hajszolása, a művészi utáztat, a művészet mint mesterség, a kritika, a művészi oktatás és befolyásuk a művészi utáztatásra, a jó és a rossz művészet, a művészet szerepének következményei, a művészi megújulás lehetősége, milyen legyen a jövő művésze?

A fordítás gondos, pontos magyaros és *Hegedűs* Pál, szegedi állami főreiskolai tanár műve, a ki úgy is mint író, úgyis mint a magyar irodalom tanára, az európai irodalmak és nyelvek alapos ismerője és számos nagybecsű angol és francia mű kitűnő fordítója országoszerre ismeretes. A mű is díszes kiállításban jelent meg és becsületére válik a szegedi könyvnyomtató iparnak. A kétszázötvenhat oldalra terjedő vastag kötet ára 3 korona és kapható a kiadó *Gönczi József* szegedi könyvkereskedésében.

Görögország nagy misztikusáról. Pitagorászról kapunk egy kis füzetet. A jól irt sorok elénk vázraszolják az ó-kor nagy filozófusát, a mint főhéher palástjában, koszorús fejjel járkált az agorán, jelképes beszédben oktatva mindenkit, a ki tőle tanácsot kért, a ki tőle tanulni akart. Bölcseletének van bizonyos keleti jellemvonása. Sokat foglalkozott a lélek-vándorlás keleties tanával; aszkézást, tisztaságot követelt hivatól, kedvelte az avatásokat, a titkos, jelképes szertartásokat. Bölcseletét szinte vallássá avatta, s vannak, kik a pitagoreusok szektáját valóságos titkos gyűieketnek tartják. A miszticizmust párosította az ion bölcsezettudománnyal. Szerinte a szám minden létezőnek a lényeg. S még az erkölcs estani ellentéteket is számviszonyokra vezette vissza. Ő hirdette először, hogy a föld gömbalakú, hogy melegét örökönégő középponti tüztől kapja. A csillagok forgása ritmikus zenével jár, ez a szférák harmoniája. Közön-ségesen ezt nem hallani, épen azért, mert mindig hallani. A kis füzet, a *Nagy Képes Világtörténet* 28-ik füzeté, a második kötet 4-ik füzeté. Gyomlay Gyula dr. irta. Az egész munka — Marczali Henrik szerkesztésében — 12 kötetet tesz; egy kötet ára díszkötésben 8 ft. Részlet-fizetésre is kapható; füzetenként is a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Részvénnytársaság, Bpest, VIII., Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben. Egy füzet ára 30 kr. Minden héten egy füzet jelenik meg.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-u. 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék és szallagok, valamint gyöngy-tüllruhák és gyöngy-tüllkelmé-diszekből. Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 ftig. Foulard-, Pongis- és States Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Miré, Pékin, Moiré-Mouil-selin minden színben. — Mintákkal kívánatra készéggel szolgálunk.

Egyesületi élet.

A Bodrogközi Tiszaszab. Társulat f. é. május 17-én vál. ülést tartott. Öröndetes tudomásul szolgált, hogy ez idén sem árvédelemre, sem a szivattyúk alkalmazására szükség nem volt.

A rozvágyi esatorna tervezeteinek végleges elfogadását egy július hóban tartandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni a választmány, hogy ezek a közérdekű munkálatok már a legközelebbi jövőben végrehajthatók legyenek.

A Bodrog folyó felső szakaszán, dacára az átmentéseknek, még mindig nagy mérvű iszapoldások vannak; legújabbban az a terv merült fel ennek megállítására, hogy a felső-bodrogi társulat védőművei meghosszabbítottassanak; a Bodrogközi Társ. azonban ettől az inkább magánérdekűnek látszó munkálattól csak a helyzet súlyosbodását várna, s azért az ellen állást foglal s felterjesztést fog intézni a kormányhoz, hogy a tervekbe való betekintés engedtesék meg a szükséges s az egész Bodrogközét érdeklő észrevételek érélyes latbavetése végett, mennyiben a bajokat idáig is az okozta, hogy a társulatnak régebbi idők óta folyton megismélt felszólamlásait nem vették figyelembe. — Tárgyalatott a legújabb befektetések pótlíkví-dációjának a kérdése is, melylyel szoros összefüggésben van az ideiglenes adómentesség meghosszabbítása és a maximális megterhelhetőség eseteleg egy adóvisszatérítési összeg felemelése. Ezeket kívül számos folyó ügy intéztetett el.

Nyilvános köszönet.

A nagy- és kis-kázmérii községi tűzoltó-egyesület, saját alaptökejének gyarapítására, Nagy-Kázmérban máj. 28-án tartott majálisa alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Berchtold Kázmár gr. 24 ft, Özv. Berchtold Lászlóné gr.-né. 10 ft, Sidelszky Gyula 4 ft, Gáthy 3 ft, Juhász Jenő 2 ft, Juhász Zoltán 2 ft, Rosenberg dr. 2 ft, Bajzik Mihály 2 ft, Perczel József 1 ft, Benke László 1 ft, Stark Sándor 1 ft, Horváth János 1 ft, Arnóthfalvi Tivadar 1 ft, Iványi B. Károly 1 ft, Lukács József 1 ft, Widder Gyula 1 ft, Schön Miksa 50 kr, Csernyiczky János 50 kr, Schön Andor 50 kr, Tekéry Lajos 50 kr, Thót Kálmán 50 kr, Jakubeso József 50 kr, Bock Imre 50 krt, Nagy Ferenc 50 kr és Reitz József 50 krt, A nemessivü felülfizetők fogadják a tűzoltóegyesület hálás köszönetét!

A parancsnokság.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.A.-Ujhelybe küldendők.

Községi népkönyvtáraink.

A legutolsó időkben sok történt arra, hogy népünk gondolkodásmódja a helyes irányba tereltesék; hogy itt és ott a kapzsiságtól megeméltézt lelkiallapota, alkalmas eszközökkel a régi egészséges állapotra visszavitessék; hogy megfelelő jó értelmi s a nemesebb érzelmekre ható, népszerű irodalmi termékek felhasználásával jellemesen és hasznosan szórakoztató dolgokkal a korcsmai tivornyáktól elvonassék.

Ezek a központi az eszközök közt kiváló fontosságuk a **népkönyvtárak**, melyek fölállítására érdekében legjobb pedagógusaink, mintegy három évtized óta szóval és tollal annyi kitért, de — sajna! sikertelen — munkát folytattak.

Azoknak az üdvös alkotásoknak a sorában, melyek a nép nevelésére s boldogítására vármegyénkben létesültek s melyek apjukok közszeretettől környezett főispánunkat vallják, nem a legutolsók a most egy csapásra létesített népkönyvtárak.

Mi néptanítók évtizedek óta várva-várjuk, hogy ennek az üdvös intézménynek a létesítésére honnan nyerjük az anyagi részt, honnan az erkölcsi támogatást? És ime a Gondviselés keze *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter személyében megmutatkozott.

Vármegyénk főispánjának ismételt fölterjesztésére és személyes közbenjárása révén kaptak községeink, kapott a mi szivünk melegével ápolat magyar nép oly drága, kedves szellemi táplálékot nyújtó községi népkönyvtárakat, hogy igazán, a kik először láttuk e drága honfui ajándékot, nem egyikünk szemében az öröm könnyje csillogott.

Egészen finomul vászonba kötött, díszes szekrényekbe helyezett, legjobb írónktól összeválogatott szívet-lelket gyönyörködtető hasznos művek ezek, melyek községeinket százakat, együttvéve ezer és ezer forintot érő vagyont

képviselnek s melyek már közkincként népünk kezén forognak, már is sok élvezetet nyujtván; hát még, ha majd eljönnek a téli hosszú, unalmas esték, tudom lesz forgalma a könyvtárnak s dolga a kezelőknek. Most még hagyján, mert nagy munkaidő van, de azért máris kapósak a „jó könyvek”!

És ez mind ingyen, ajándékképp.

Ez a jó, ez kell nekünk, mert hát valljuk meg az igazat, az emberiség még mindig nem igen szeret fizetni. Kétféle adót szokott fizetni: az egyik az, a mit muszáj az egész földkereken megadni; a másik az, a mit a küszöbön várakozó asszony akkor szokott magyarázni, mikor férjemuram késő estén hazafelé bandukolva és a „Dávidné zsoltárját” dudorászva — hazavetődik. A harmadik volna a kulturális adó, melyet ma holnap alig ismer.

Huszonnégy évvel ezelőtt, mint tette vágyó ifju, hévvel fogtam egy olvasókör megalakításához. Roppant kapacitás után, krajeáros közadózás révén össze is hoztam egyet. Egy darabig ment a dolog, de mikor a 2-ik, 3-ik rátát kellett befizetni könyvekre, néplapra: elszökdöstek a „tagok.”

Es ma! Valóban gyönyörűség hallgatni, a mint körbe gyűlve a felnőttek, munkától szabad idejükben elbeszélnek egymásnak az ingyenes használatu könyvekből olvasottak tartalmát.

Bölcselel rendelte a felsőség azt, hogy a községi népkönyvtárakat a néptanítókat kezeljék. Ezek működésükben felülről nyervén a támaszpontot, nagyobb bizalommal és kedvvel teljesítik ebbeli erkölcsi kötelességeiket.

Hálás köszönet tehát *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszterünknek drága adományáért, a községi népkönyvtárakért, melyek a nép szellem-erkölcsi világának újjáalakítására, jólétének fellendülésére, helyesen kezelve, kiszámíthatatlan jelentőséggel bírnak. Ezzel kapcsolatban fogjuk mi néptanítók ósztól kezdve, az esti, népszerű felolvasásokat rendezni.

És üdvözljük ez alkalmából a népkönyvtárak szervezése céljából tett bölcse felterjesztéséért vármegyénknek főispánját, a lelkes tanügybarátot, igazán a nép javáért élő főtisztviselőt, a miért a tanítótság egy régi eszményét, szinte varázslatos gyorsasággal megalósította. Adjon Isten nekie erőt, egészséget, munkakedvet a tovább jövőre is, hogy a hasznos alkotások, melyek kezényomán keletkeztek, gondos örködése alatt virágozzanak!

Berecz Károly,

közs. népkönyvtár-kezelő tanító.

Tanítói értekezlet. A f.-zempléni ev. ref. tanító-egyesület abarai köre f. évi május hó 24-én, Morván gyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgyát *Soltész* Károly, morvai tanító minta-tanítása és *Fábián* István, abarai tanítónak „A nyugdíjtörvény revíziójá”-ról tartott felolvasása képezte. E munkában több olyan javaslatot tett a felolvasó, melyek — ha megvalósulnak — sok sérelmet fognak megszüntetni. A gyűlés egy nagyobb szabású mozgalom indítása céljából az értekezést a legközelebbi közgyűlés elé terjeszteni elhatározta. Több apró ügy elintézése után a gyűlés véget ért. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a közgyűlés, mikor lesz megtartva? Nem marad-e működésünk meddő fáradozás? r. l.

Közgazdaság.

Tokaj-Hegyalja borai a szegedi kiállításban.

A lapokat nem régebben bejárta a hír, az ország sok vidékén kiderített borhamisításról és bormanipulációkról szóló közleményekkel kapcsolatosan, hogy világhírű bortermelő vidékünk Tokaj-Hegyalja, sem igen rendelkezik már a világ legzamatosabb nedűjével. Mint értesülünk, e minden alapot nélkülöző hírrel ellenkezésben Tokaj-Hegyalja bortermelőgazdái és pincedulajdonosai között erős mozgalom indult meg, hogy a Szegeden tartandó borkiállításban minél számosabban résztvegyenek, bebizonyítására annak, hogy még nagymennyiségű borkészlettel rendelkezik a Tokaj-Hegyalja. Ezzel kapcsolatban közöljük azt is, hogy az ország többi bortermelő vidékein is nagyban készülnek a termelők a kiállításban való részvételle és már eddig is számos bejelentés érkezett be.

Az 1896-iki Allatkiállítási emléke.

Képek Magyarország állattenyésztéséből. A földmívelésügyi miniszter megbízásából kiadja Erdélyi cs. és kir. udvari fényképész. Ez alatt a cím alatt gyönyörű kiállítású és nemesak művészeti, hanem közgazdasági tekintetből is igazán nagybecsű diszmunka jelent most meg a könyvpiaczon. Tulajdonképen nem is albumról van szó, bár az mint ilyen, minden egyébtől eltérően is, szintén igen becses, hanem állattenyésztésünk sikereinek széles körökben való megismertetéséről. *Darányi* miniszter szeme előtt is bizo-

nyosan ez lebegett, midőn hozzájárulásával lehetővé tette, hogy állattenyésztésünknek újabb időben elért sikerei, egymint: fejlődése és versenyképessége ily módon bemutattassék. S erre ez a hatalmas album csakugyan a legteljesebb mértékben alkalmas; a száz darab gyönyörű kivitelű állatkép s a csatolt rövid, de velős magyar ázó szöveg néhány pere alatt meggyőzi, hogy Magyarországon az állattenyésztés, nevezetesen pedig a luxos- és szarvasmarha- és tenyésztés az állami telepeken és egyes birtosoknál oda emelkedett, hogy a nyugati államok tenyésztésével bátran versenyezhet, sőt egy s más tekintetben versenyen felül áll, mely minőségében minden kétségen felül elsőrangú és megbízható beszerzési forrásnak is tekinthető. A hatalmas méretű albumban száz kép foglaltatik, nagyjából állatokról, de állatesaportokról is félvéve. Szerénység gondolat volt ezen agilis, népszerű minisztertől, ki annyit tett már a magyar földmívelés fellendítésére, hogy ezen fontos munkát létesítette, annál is inkább, mert nézetünk szerint, mikor ezen munka kiadását kezdeményezte, tisztában volt azzal, hogy ez a külföldön hazai állattenyésztésünk hírét nagyban fogja emelni és hogy a miniszter ezt czélozta, arra vall azon körülmény is, hogy a szöveg magyar, francia, német és angol nyelven van megírva. A pompásan kiállított hatalmas nagyságú album, mely mint díszmű is pártját ritkítja, aránylag olcsó, amennyiben ára 40 ft; megrendelhető minden könyvkereskedésben vagy a kiadónál, Erdélyi es. és kir. udv. müintézetében Budapesten.

Vasuti menetrend.

Indul Ujhelyből:

— Érvényes máj. 1-éig. —

Budapest felé

Reggel gyors vonat	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 06 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel vegyes v.	7 óra 14 perc.
Délután személy v.	12 óra 24 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé.

Reggel vegyes v.	7 óra 14 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé

Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 20 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes vonat	6 óra 40 perc.
Délután gyors v.	1 óra — perc.
Délután személy v.	4 óra 47 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 30 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 51 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

Vármegyei Hivatalos Rész.

604/1091. kb. szám.

T. Zemplén-vármegye közg. bizottságától.

Olvastatott a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minister ur 1899. évi április hó 21-én kelt 28352. szám alatt kelt rendelete, melyben a csonka elemi népiskolának 5. és 6. osztályokkal és ismétlő iskolával való kiegészítését sürgeti és felhívja a vármegye közg. bizottságát, hogy az 1868. évi XXXVIII. t.-c. erre vonatkozó 1., 48. és 50-ik §§-ának szigorú végrehajtása iránt a legerélyesebben intézkedjék.

Határozat.

A felolvasott ministeri rendelet értelmében felhívjuk az iskolafentartókat, hogy a jelzett iskoláknál esetleg előforduló törvényellenes állapotokat saját hatáskörükben szüntessék meg és komolyan figyelmeztessék tanítóikat, hogy

mulasztás esetén fegyelmi vizsgálat utján fognak kötelességeik lelkiismeretes teljesítésére szoríttatni.

Továbbá felhívjuk az összes iskolázékek elnökeit, hogy a népoktatási törvény végrehajtásának ellenőrzése céljából az iskolai beiratásokról szóló kimutatásokat minden tanévben október hó végéig a kir. tanfelügyelőséghez terjesztésük be, mely kimutatásban pontosan fel legyen tüntetve, hány növendék iratkozott be az ismétlő iskola három évfolyamába?

Ezen határozat az egyházmegyei főhatóságoknak kiadatik s az iskolafentartókkal a ministeri rendelettel együtt tudomásvétel és további intézkedés végett a „Zemplén“-ben, mint hivatalos lapban közöltetik.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, Zemplén-várm. közg. bizottságának 1899. évi május hó 12-én megtartott ülésében.

Molnár István, főispán,
mint a közg. biz. elnöke.

28352/99. szám.

Vallás- és Közokt. m. kir. Ministertől.

Valameenyi közg. bizottságának.

Az 1897/98-ik tanévre vonatkozó népoktatási statisztikai adatokból arról győződtem meg, hogy az ország 16 769 elemi népiskolája közt levő 11,927. egy tanító, osztatlan elemi iskolának csak 59,8%-ában, vagyis 7142-ben, a 4842 több tanító osztott elemi iskola közt pedig csak 76,7%-ában, vagyis 3,713 elemi iskolában volt meg a törvényszabta hat éves mindennapos évfolyam. Összesen tehát csak 10,854 elemi népiskolában, 64,7%- arányban tettek eleget az iskolafentartók az 1868. évi 38. t.-c. 1. § és 48 §-ai azon rendelkezéseinek, mely szerint a mindennapi iskolázás hat évfolyammal bír.

Minthogy pedig a törvény ezen érintett rendelkezése nemcsak azt jelenti, hogy a tanítóes gyermek hat éven keresztül mindennap elemi iskolába járásra szorítottassék, hanem azt is, hogy ezen hat évi idő alatt a népiskola számára törvényben előírt ismereteket a növendékek elsajátítsák, tehát azon kötelezett tantárgyakban, a melyet a népiskola hat évi minden napi tanfolyamára fölosztva, a törvény 56 §-a értelmében kiadott tantervben osztályról osztályra megjelöltettek és körülírtak, kerekded, befejezett kiképzést nyerjenek; az elemi népiskolák mellől az 5 és 6-ik osztályoknak elhagyása, illetve a növendékeknek az 5-ik és 6-ik évfolyamnak megfelelő tantervszerű kiképzésének elmulasztása annál inkább törvényellenes állapotot képez, mert ekkép egyes, az 1868. évi 38 t.-c. 55-ik illetve 11-ik szakaszában megjelölt kötelezett tantárgyak (minők: történelem, általános földrajz, polgári jogok és kötelességek, természettani tárgyak, gazdaságtan) melyeknek oktatását a népiskolai tanterv az 5-ik és 6-ik iskolai évre szabja meg, az elemi népiskolai oktatás kere téből kimaradnak, s ezen hiánnyal az elemi népiskolai oktatás törvényszerű feladatát megoldani nem képes.

Ugyancsak az 1897—98. tanévről egybegyűjtött adatokból meggyőződtem, hogy a 16,769 népiskola közül csak 13,880 mellett volt ismétlő iskola, tehát a népiskolák 17,3 százalékában nem volt elégtéve az 1868. XXXVIII. t.-c. 50 szakaszában foglalt azon rendelkezésnek mely szerint a 12-ik évet betöltött s általában azon gyermekek, kik a mindennapi iskola egész tanfolyamát bevégezték, az ismétlő iskolába kötelesek jární.

Az e részbeli hiány legfeltűnőbb a községi iskoláknál, mert 13,361 ilyen iskola közül csupán 575-nél és a felekezeti iskoláknál, mert 13,361 ilyen iskola közül 10,770-nél volt ismétlő iskolai tanfolyam.

Hivatkozással e végből a kir. tanfelügyelőkhöz az 1874. évi július hó 15-én 19,424, és 1877 évi augusztus hó 26-án 21,678. sz. a. intézett körendeletre, felhívom a közg. bizottságot, hogy az elemi népiskolákban a törvényszerű egész hat évfolyamban az 5-ik és 6-ik osztálynak, továbbá az általános ismétlő, illetve az 1896. évi 60,764. sz. a. kiadott szervezet szerinti gazdasági ismétlő iskolának keresztül vitélere minden jellegű iskolánál a leg gondosabb figyelemmel legyen és az 5-ik és 6-ik osztály valamint a három évfolyamu ismétlő iskolázás behozatalát elmulasztó népiskolák tanítóival szemben, amennyiben azok felekezeti, és illető egyházi főhatóságokhoz forduljon, s a szükséghez képest ide jelentést tegyen, amennyiben pedig állami, községi, magán vagy társulati elemi iskolai tanítóknál tapasztalná e mulasztást, a melyet az illetők p. o. az iskola fokozatos fejlődésével igazolni nem tudnának, ezen mulasztás megtorlására a maga rendes útján intézkedjék.

Budapest, 1899. évi április hó 21-én.

Wlassics Gyula.

Zemplén-vármegye alispánjától

12384. sz. A 10 főszolgabírónak és S.-A.-Ujhely rend. tan. városának.

Az 1897. évi XXIII. t.-c. értelmében szervezett m. kir. honvéhadapród iskolákban az 1899—1900. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó a „Budapesti Közlöny“-ben is megjelent pályázati hirdetményt oly felhívással adom ki, hogy ezen hirdetménynek saját területén, és minél szélesebb körben leendő közhírre tétele iránt azonnal intézkedjék.*

S.-A.-Ujhely, 1899. május 15-én

Matolai Etele, alispán.

12133 sz.

T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 főszolgabírónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Szerbiából azonnali levágás végett bebocsátott szarvasmarhák továbbtartás céljából az országba való becsempészésének megakadályozása és az ily marhák levágása és értékesítése körül üzött visszaélések meggátlása érdekében a földmívelésügyi m. kir. minister O nagyméltósága által Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény vármegyék alispánjához, ugy Temesvár, Versecz és Pancsova városok tanácsához intézett rendelet tudomás vétel végett oly felhívással adom ki, hogy a hatósága területén netalán élő állapotban bárhol és bármikor talált ily bélyegzett szarvasmarhát az 1888 évi VII. t.-c. 155. §-a alapján, mint csempészett kobbazók el, birtokosuk ellen pedig az 1888. évi VII. t.-c. 142 §-ának a) pontjába ütköző kihágás miatt az eljárást indítsák meg.

Jelen felhívásomban foglaltaknak szigorú foganatosítását elvárom.

Végül megjegyzem, hogy az 1893. évi 42,686. számú földmív. minist. rendelet alapján Zimony város területére azonnali levágás céljából bebocsátott szerbiai szarvasmarhák ugyanily módon való bélyegzetése iránt a horvát országos kormány megfelelően intézkedik, s a zimonyi határszéli horvát állatorvost és horvát hatósági közegeket megfelelően utasítja.

S.-A.-Ujhely, 1899. május 9.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minister 25572/III 2. szám. Temes-, Krassó-Szörény és Torontál-vármegyék alispánjának Temesvár, Versecz és Pancsova városok tanácsának. A Szerbiából azonnali levágás végett bebocsátott szarvasmarhák továbbtartás céljából az országba való becsempészésének megakadályozása és az ily marhák levágása és értékesítése körül üzött visszaélések meggátlása érdekében ezen elrendelem, hogy az 1893. évi 40,826. számú itteni rendelet alapján Temes-, Krassó-Szörény és Torontál vármegyék úgy Temesvár, Versecz és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városok területére Szerbiából kizárólag azonnali levágás céljából bebocsátott szerbiai szarvasmarhák a belépő állomás által 1899. évi június hó 1-től kezdve mindkét szarvukra egy tagló alaku rajzba foglalt (ó-szerbiai vágó marha) bélyeggel látandók el azon célból, hogy ezen szarvasmarhák levágatása a hatósági közegek által ellenőrizhető legyen. Ehez képest felhívom, utasítsa illető közegeit arra, hogy az ily bélyegzett szarvasmarhák mindenkor azonnali levágatás iránti rendeletnek akként szerezzenek érvényt és ezen szarvasmarhák szabad forgalomba kerülését azzal akadályozzák meg, hogy a belépő állomástól az 1. foku hatóságnak küldött távirati értesítést követő 3 napon túl a rendeltetési községben, élő állapotban talált, avagy a marhalevélen megjelölt rendeltetési község helyett más községbe hajtott ily bélyegzett szarvasmarhát az 1888. évi VII. t.-c. 152. §-ának a) pontjába ütköző kihágás miatt az eljárást indítsák meg. Jelen rendeletem szigorú foganatosítását elvárom s felhívom, utasítsa közegeit, hogyha a belépő állomás fentemlített értesítésétől számított 3 nap alatt az ezen közlésben említett helyre a bejelentett szarvasmarhák meg nem érkezének, ezek holléttének kipuhatólása és letartóztatásuk iránt a szükséges intézkedéseket azonnal tegyék meg. Végül megjegyzem, hogy az 1893. évi 42686. számú itteni rendelet alapján Zimony város területére azonnali levágás céljából bebocsátott szerbiai szarvasmarhák ugyanily módon való bélyegzetése iránt a horvát országos kormány megfelelően intézkedik s a zimonyi határszéli horvát állatorvost és a horvát hatósági közegeket megfelelően utasítja. Budapest, 1899. évi április hó 25. Darányi s. k.

* A nagy terjedelmű pályázati hirdetmény a 10 járás főszolgabírójánál, Ujhely polgármesterénél, ugy szintén a közg. bizottság irattárban, mint szerkesztőségünk-nél is megtekinthető. Szerk.

1881/I. 99. sz.

A n. mihályi j. főszolgabirájától.
Pályázat.

Zemplén-vármegye nagymihályi járásában elhalálozás folytán a közgyámi állás megüresed-
vén, annak választás útján leendő betöltésére
ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 640 ft. évi fizetés és szabály-
rendeletileg megállapított fuvar- és napidijakból
álló javadalommal van egybekötve.

Felhívtnak pályázni szándékozókat, hogy
minősítvényeiket igazoló kérvényeiket alólirt
szolgabirósághoz f. évi június hó 25-ik napjáig
bezárolag annál is inkább adják be, mert később
érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem
fognak.

A közgyámi választás f. évi június hó 26-
án d. e. 10 órakor Nagymihályban a kör szék-
helyén a városháza tanácshelyiségében fog meg-
tartatni.

Nagymihály 1899. május hó 25.

3-2 Füzesséry Tamás, főszolgabiró.

1475/I. 99. sz. A szerencsi járás főszolgabirájától.

Körözwény

F. hó 26-án Legyes-Bénye községben is-
meretlen helyről egy fehér szőrű magyar tehén
találtatott bitangásban és Zalay Andor nagy-
birtokos gulyása által gondozásba vétetett.

Megkeresem a tek. társhatóságokat, mi-
szerint ezen tehenet hatóságuk területén köröz-
tetni és a tulajdonost a tehen átvétele végett
hozzám a járlat bemutatásával utasítani szives-
kedjenek.

Kelt Szerencsen, 1899. május 30.

Dr. Szmracsányi, szolgabiró.

1709/ki. 99. A gálszécsi járás szolgabirájától.

Körözwény.

Lefkovits Fülöp zebegnyői lakos jelentése
folytán közhírré teszem, hogy a Homonnán
május hó 24-ik napján tartott országos vásárról
hajtás közben Örmezőnél egy 8 év körüli vörös
szőrű törött szarvu tehene elszökött.

Feltalálás esetén ide jelentendő.

Gálszécs, 1899. május 31.

Somossy, szolgabiró.

2930., 2931/I. 99. sz. A varannói j. főszolgabirájától.

Körözwények.

I.

Az alsó-hrabóci h. körjegyző 356. szám
jelentése szerint f. hó 23-án Possa község hatá-
rában egy sárga szőrű, homlokán fehér csillag
jegyű 3 éves kanca, továbbá egy veres szőrű,
homlokán fehér csillag jegyű 3 éves kanca bi-
tangásban találtattak és Possa község birájá-
nak felügyelete alatt állanak.

Megkeresem a t. társhatóságokat, hogy
ezen körülményt hatóságuk területén azzal szí-
veskedjenek közhírré tétetni, miszerint ha a bi-
tangásban talált lovak igazolt tulajdonosa a
törvényes határidő letelte előtt nem jelentke-
zik, azok az 1894. évi XII. t.-e. 105. §-a alap-
ján nyilvános árverésen el fognak adatni.

II.

Az alsó-hrabóci h. körjegyző 535. sz. je-
lentése szerint folyó hó 25-én délután Malonyai
Ferenc alsó-hrabóci birtokosnak ezen község
határában lévő legelőjén egy valószínűleg a
homonnai vásárból megszökött vörös szőrű, egy
szarvu tehén bitangásban találtatván, jelenleg
Alsó-Hrabócz község birája által gondoztatik.

Megkeresem a t. társhatóságokat, hogy e
körülményt hatóságuk területén azzal szíves-
kedjenek közhírré tétetni, miszerint ha a bi-
tangásban talált tehén igazolt tulajdonosa a
törvényes határidő alatt nem jelentkezik, az
mint gazdátlan jószág az 1894. évi XII. t.-e.
105. §-a értelmében nyilvános árverésen el fog
adatni.

Kelt Varannón, 1899. évi május hó 28-án.

Diószeghy János, szolgabiró.

3275. k. i/99. A bodrogközi járás főszolgabirájától.

Körözwény.

A páczini csendőrparancsnok jelentése
szerint folyó évi május hó 16-án 1 darab
világos, pej szőrű, közép nagyságu 4 év körüli,
jegynélküli herélt ló találtatott a Páczin község-
hez tartozó belső tanyán bitangásban és a
községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt
tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körözwény
megjelenésétől számított 15 nap alatt a község
birájánál annál is inkább jelentkezzék, mert
ellenesetben a ló, mint gazdátlan jószág az
1894. évi XII. t.-e. 105. §-a értelmében el fog
árvereztetni.

K.-Helmecz, 1899. évi május 29-én.

br. Fischer, szolgabiró.

1470/I. 99. A szerencsi j. főszolgabirájától.

Körözwény.

Kesztenbaum Ede megyasszói lakos tulaj-
donát képező 1 db. 3 éves, sötét pej, herélt ló,

hátsó bal lába kesely, homlokán csillag a mé-
nesből f. hó 26-án d. u. elszökött. Körözését
elrendelem.

Szerencs, 1899. évi máj. 29.

Dr. Szmracsányi, szolgabiró.

Heti naptár.

Vasárnap,	június 4. Quirin.
Hétfőn,	június 5. Bonifác.
Kedden,	június 6. Norbert.
Szerdán,	június 7. Robert.
Csütörtökön,	június 8. Medárd.
Pénteken,	június 9. Jéz. sz. szive ü.
Szombaton,	június 10. Margit.

Nyilt-tér.)*

A „Zemplén” 22-ik számának Nyilt-teré-
ben „magam igazolásul” cím alatt megjelent
nyilatkozatra vonatkozólag a következőket jegy-
zem meg:

Alólírott, illetve családnak az eperjesi káptal-
annál már vagy 50 év óta összeköttetésben
állunk, mint bérlők s így a kerti bérletet, bár
több ajánlkozó volt nagyobb bér ajánlattal, a
főtisztelendő káptalan ennek dacára sem adta
ki másnak, csak is nekem.

Az ajánlattevők között mindég ott fész-
kelődött a magát tisztázni akaró Gutmann Ig-
nác, varannói lakos, koresmáros, ki az ottani
és a vidéki koresmáros társainak csak megron-
tója akar lenni s álszenteskedésével nyilt-teré-
vel szánalmat, mint ártatlan ember, akar maga
íránt keltetni.

Tisztelttel bátorodom a megye és a Va-
rannó tisztelt közönségének figyelmét felhívni
ezen emberre.

Guttman Ignác családnak köszönheti
jelen helyzetét, mert ezelőtt csak mint böcher
élősködött Varannón. Boldogult édes atyám
nagylelkűen juttatott részére egy koresmát, hogy
legyen miből megélnie. Most hogyan halálja
meg e jó akaratot? A kert helyiséget, jól tudva,
hogy bérletem még le nemjárt, kibérelte, állí-
tónak szerződést is kötött s a kert helyiséget
használatba akarta venni, azzal védekezvén,
hogy a Dubnyik nevű püspöki kertet még mi-
előtt az új bérlőm Varannóra jött, más kibérelte
volna. Ez egy alávaló hazugság. Igaz, már ré-
gen vásott a foga a kert után s midőn Varan-
nóról eltávoztam, ő április hó 9-10-ke körül
egy községi bizonyítványt szerevezve, félrevezette
a magas káptalant azzal, hogy szó nélkül hagy-
tam el a várost s nincs ki ügyeljen a kererte s
50 ftal nagyobb bért s egyéb engedményeket
téven, az igen tisztelt pártfogója — Vizloczky
Adolf ajánló-levele folytán bérbe is vette a ker-
tet Petricskó kanonok öngagságától, bár a többi
kanonok urak és a káptalan ügyésze tiltakoz-
tak ily eljárás ellen azzal a kijelentéssel, hogy
a kert mindaddig ki nem adható, míg én erről
le nem mondom.

Azonban Petricskó kanonok ur mégis csak
bérbe adta neki.

Boldogult Stempak kanonok urnál bérletem
lejáratá előtt egy évvel kértem a szerződés
meghosszabbítását, melyre azonnal értesítettem
a kezeim közt levő levél tanúsága szerint, hogy
az uradalmi gyűlésben szerződése a régi fel-
tételek alapján elfogadtatott ugyan, de az új
szerződés a bérlet lejáratá után, vagyis 1897.
március hó 31-én fog meghosszabbíttatni.

Időközben Stempak kanonok ur lemondott
s helyébe igazgatónak nagys. Répássy kanonok
ur lépett, ki velem a bérletet az ujjal meg-
tartott ülésben hozott határozat folytán meg-
hosszabbította a régi szerződése alapján s
megbízta Szmoligovits Szilárd káptalani ügyészt
a szerződés megírásával s utasított engem, hogy
a bélyegilletéket fizesssem le az ügyésznek.

Répássy kanonok ur lemondása folytán
Petricskó kanonok ur öngagsága lett káptalani
urad. igazgató.

1898 évben nevezett kanonok ur Varan-
nóra jöven, egy szerződést akart velem aláírtni,
mely szerint a bérletemet képező kertből 500
□ ölet átengedjek, mibe én bele nem egyez-
tem; s minthogy én az egész kertet béreltem,
ily szerződést aláírni nem akartam, mert az új
bérlet szerint akkor már majd 2 éve hogy fizet-
tem a bért a meghosszabbított szerződése-
m alapján.

Petricskó kanonok urnak nem volt tehát
joga a bérletet másnak kiadni s nem kellett
volna magát tévútra vezetnie Guttman által,
mert én határozottan kijelentem, hogy mindad-
dig, míg bérletem le nem jár, a kertet át nem
adom, de különben is jogállamban élünk —!!

Guttman egész eljárásából csak az tűnik
ki, hogy Kornfeld M. bérlőmet üldözi s min-
denképen lehetetlenné akarja tenni, Guttman
jellemé kitűnik már abból is, hogy mint társam,
éveken keresztül a fogyasztási adópénz kezelé-

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

sével lévén általam megbizva, Schwarcz Ignác
kerekedtől a szeszes italok után fogyasztási adót
szedte be, annak nagyobb részét el nem szá-
molta s Rosenwasser koresmárostól, midőn a
koresma jogot átadtuk, 100 frtot vett át s ha-
sonlóan el nem számolta.

Egyéb csuf eslekményeit nem akarom e
helyütt felhozni; de vele szemben megtorlást
okvetlen szerezni fogok.

Ennyit az igazság érdekében.

Lőcsén, 1898. május 31-én.

Tisztelettel:

Glück Dávid,
városi szállodás Lőcsén.

A szerkesztő póstája.

Harmat, eső . . . . . Közölhetetlen.

Falusi tragédia. Lapunk nyomtatása közben kaptuk.
Ha idejét nem mulja, a jövő számba földolgozzuk.

F. F. — S. Patak. Szives figyelmedért fogadd nagy
köszönetemet.

B. G. dr. urnak — S. Patak. S. S. biográfiai ada-
tait e napokban átküldöm. Addig is legszivesebb üdvözetem.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

1516/899. eln. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésemre bizott s.-a.-ujhelyi kir.
törvénszéknek esküdtbirósági hatáskörrel
történt felruházása folytán az esküdtbiró-
sági helyiségek felszöreléséhez szükséges
tárgyaknak szállítására nézve folyó év ju-
nius hó 23. (huszonhárom) napjának d. e.
9 órakor hivatalos helyiségemben ajánlati
verseny tárgyalás fog tartatni.

Felhívom tehát mindazokat, a kik a
szállítást elvállalni óhajtják, hogy 50 kros
bélyeggel ellátott az iránti írásbeli aján-
lataikat, melyhez bánatpénzül 55 frt kész-
pénzben, vagy óvadékképes papirokban
csatolandó, hozzám a kitűzött határidőig
annál bizonyosabban adják be, mivel az
ezen határidő eltelte után beadandó aján-
latok figyelembe vétetni nem fognak.

A szállításra vonatkozó költségvetés
s feltételek elnöki irodámban a hivatalos
órák tartama alatt bármikor megtekint-
hetők.

S.-A.-Ujhely, 1899. május 31.

Major István,

b. elnök.

Tk. 1673/899. sz.

Póthirdetmény.

A kir.-helmecezi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság
közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajtónak Balla
István kis-czigándi lakos végrehajtást szenvedett elleni 64 frt
3 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében 2748/98. sz. a. kibö-
csített árverési hirdetményben a kis-czigándi 500 sz. tjkben
foglalt felelésben adós Balla István, másik felelésben György
Dániel és neje szül. Csáki Eszther nevén álló 288-290. hr.
szám 276 o. i. számú ház és belsőrege az 1891. évi LX. t.-cz.
156. §-a alapján egészben a György János és neje szül. Oláh
Juliana javára bekebelezett holtig tartó haszonélvezeti jog
épentartásával 247 frt kiküldési árban Kis-Czigánd község
házához 1899. évi június hó 13-ik napjának délelőtti 10
órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján
Roth Bernáth s.-a.-ujhelyi lakos végrehajtató érdekében is 430
frt tőke ennek 1895. évi február hó 20-ától járó 6%-os kamatai
34 forint 12 kr. perbeszedés 5 forintban eznttal megállapított
árverés kerési költségek kielégítése végett megtartatni fog.
Kelt Kir.-Helmecezen, a kir. járásbírósg mint telek-
könyvi hatóságnál 1899. évi április hó 15. napján.

Dancs György, kir. albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbálása-
nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájda-
lomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közszyvnyél,
csuznál, tagszagatásnál és meghűlésknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatossal legyünk, mert
több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyegy-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT

Kocsiközlekedés a Rankherleini fürdőbe.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Regete-Ruszkai állomásról a**

Rankherleini fürdőbe

a fürdői szezonon át hetenkint háromszor és pedig: vasárnap, kedden és csütörtökön, mindenkor délután 2 órákor egy közlekedő kocsit bocsájtottam a fürdőbe utazni szándékozók rendelkezésére, é. p. személynként 75 krért.

Levélbeli avagy sürgöny megkeresésekre a kocsit más napokon bármely vonathoz is kiküldöm.

Tisztelettel:

Glück Herman.

Sürgönczim: **GLÜCK, Regeteruszka.**

380/1899. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1898. V. I. 31/1. sz. végzése következtében Kellner Soma ügyvéd által képviselt Kláber Mór javára Grosz Mór helybeli lakos ellen 200 ft s. jár. erejéig, 1899. évi február hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfogalt és 400 ft-ra becsült eczetgyár berendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi V. I. 31/2. számú végzése folytán 200 ft tőkekövetelés ennek 1898. évi november hó 25. napjától járó 6% kamatai eddig összesen 34 forint 22 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközölésére 1899. évi június hó 19. napjának délelőtti 10 órája határidővel kintzettek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárvezendó ingóságokat mások is le és felülfogaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek avára is fogantatottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi május hó 25. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Tk. 5170/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. bíróság, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Maszics Györgyné végrehajthatónak Stofán Miklós mint Maszics János végrehajtást szenvedő elleni 40 ft tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén levő Rudlyó községben fekvő a rudlyói 15. sz. tjkvben A. I.

1-8. sorsz. 16, 133, 154, 226, 247, 305, 359, 437. helyrajzi sz. a. felvett s Stofán Miklós nevére álló jutaléka 367 forint 50 krban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi június hó 20-ik napjának délelőtti 10 órákor Rudlyó község bírójára házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 36 forint 75 krajczárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt másfél annyi értékű óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 1-én.

Bálint, kir. albiró.

Herz Dávid

vésnök és optikus

S.-A.-Ujhely, főtér, a „Zemplén” nyomda átellenében.

Készít: **Rugyanta és érc bélyegzőket,** minden alak és nagyságban; **pecsét-nyomókat, pecsétbéllyegeket, jelzőbetűket és számokat, himző mintákat, monogramokat** stb., továbbá: mindenemű **véséseket** arany, ezüst, bronz vagy kőre.

Szemüvegek nagy választékban.

Elvállalok mindennemű **czim- és czégtábla festéseket.**

Budapest, Bécs, Prága és Berlin fővárosokban szerzett bő tapasztalataim és tanulmányaim kellő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a fenti szakokban elvállalt munkáknak teljesen megfelelek, miért is a nagyérdemű közönség pártfogását tisztelettel kérem.

Herz Dávid.

Tk. 3264/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemplénmegye nyilvános betéggépölés alapja végrehajthatónak Pecsma Andrást végrehajtást szenvedő elleni 35 ft 46 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság területén levő Kir.-Helmezi község határában fekvő és e kir.-helmezi 920 sz. tjkvben 232. hr. sz. a. foglalt felelő részben végrehajtást szenvedett Pecsma Andrást másik felelő részben nem adós György és neje szül. Virág Borbála nevére álló ingatlanra a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 376 forintban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi június hó 22-ik napjának délelőtti 10 órákor Kir.-Helmezi város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10% -át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni

vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 12-én.

Dancs György, kir. albiró.

Bérbeadási hirdetmény.

A tanulmányi alap tulajdonát képező Zemplén-megye Bodrogkislalud és Szegi-Long községek határaiban levő mintegy 1299^{1020/1200} holdat tevő földbirtok 1899. évi Oktober 1-től 1911. évi Szeptember hó 30-ig, vagyis 12 évre Budapesten a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium IX. ügyosztályában, 1899. évi június hó 27-én tartandó zárt ajánlatú verseny útján haszonbérbe fog adni.

Az 50 kros bélyeggel és 1300 ft bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott zárt ajánlatok 1899. évi június hó 27. napjának déli 12 órájáig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium segédhivatalok igazgatójánál nyújtandók be.

A részletes haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium segédhivatali igazgatóságánál, a Borsodmegyei Sajólad községben levő közalapítványi Ispánságnál és Zemplén-megyei Bodrogkislalud községében levő közalapítványi erdővédségnél betekinthetők.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium.

Tk. 5289/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mandel Simon és Frieder Herman végrehajthatónak Schönbrun Viktor és társai végrehajtást szenvedő elleni 709 frtot és 1423 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén levő kolcs-hosszmezői 246. számú tjkvben A. I. 1 és 3 sor 158 és 324/6. számok alatt fekvő Schönbrun Viktor, Schönbrun Betti férj. Wintner Izraelné, Schönbrun Hani férj. Taub Ignácné, Schönbrun Bernát, Schönbrun Rézi, Schönbrun Rifke, Schönbrun Mózes és Schönbrun Lény nevére álló ingatlanra 709 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi június hó 27. napján d. e. 10 órákor K.-Hosszmezői község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el adni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlant anok becsárának 10% vagyis 70 forint 90 kr készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 22-én.

Bálint, kir. albiró.

Sürgönczim: **„KEGYELET” S.-A.-Ujhely.**

A
KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindentéle temetéseket **vidéken is,** és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophágot, mindentéle szemfedeleket, érc-, mű- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurokfáklyákat.

Fakoporsók 1 frittól kezdve feljebb, érckoporsókat gyermekeknek 7 frittól feljebb, nagynak 1 ol nagyságban 35 frittól egész 700 frittig.

A „KEGYELET” temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyászkoosival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellekekkel.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

Sürgönczim: **„KEGYELET” S.-A.-Ujhely.**

A
KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

A gyászeset megtörtéttével, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbízottja tiszteletét teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteleről.

A „KEGYELET”

temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben
gyászkehelmék és gyászfényolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészítettnek.

Kiváló tisztelettel:

Schön Sándor és Társa.

Dus választék érc és mű-koszorúban, koszoru-szallagokban. Pontos és ócska kiszolgálás bármely csekély rendelésnél is.

Leznarvólb és legelősből raktár egyszerű fakoporsókban és mindentéle érckoporsókban egész Zemplén-vármegyében.

Tk. szab egyi mely és a tulaj XXI könyv tosa lesit ségt

tárg jelen ellen ban átal fogá ban

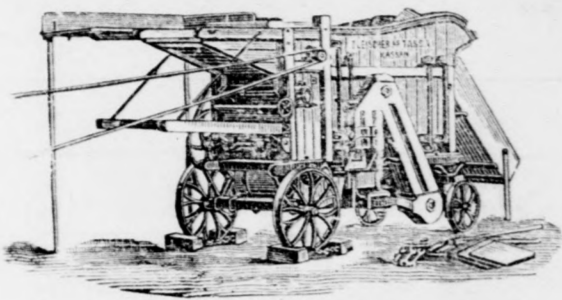
Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
 Kitiüntetve arany érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.
 E homlokzat-festékek, melyek másban feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatnak és ami a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az **olajfestékkel**.
 Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jöhrnevű gépeit a közeledő **nyári időnyre** nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket** m. p. **Hence-főzőket, kavaró készülékeket, mállata- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan**

Bizományi raktár Herz Kálmán úrnál S.-A.-Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Keromit áruk alkalmi vétele!

A felsőmagyarországi építkezési részvénytársulat igazgatósága Kassán a t. cz. közönségnek ezennel köztudomására hozza, hogy a III. és IV. osztályu különféle színű

keromit-lapjait

mélyen leszállított áron

□ méterenként 30 krtól 60 krajezárig vagy darabonként 1-2 krajezárral is eladja.

Tudakozódni lehet: Fleischer és Schirger vaskereskedő cégnél Kassán fő-utca 2. sz. A keromit lapok pedig a szeptsi-ut mentén fekvő keramitgyárban megtekinthetők. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tk. 2966/1899. szám.

Hirdetmény.

Alsó-Csebineye község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi június 19-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy megbízott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz

tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18., és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi május hó 15-ik napján.

Dr. Oláh István, kir. albiró.

Tk. 2967/1899. szám.

Hirdetmény.

Szina-Orosz-Bisztra község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és az 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi 29. t.-cz.-ben szabályozott eljárás, a telekbejegyzési bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1899. évi június hó 27-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt élő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedése kedvezményétől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróságnál mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi május hó 15-ik napján.

Dr. Oláh István, kir. albiró.

Schönborn Buchheim Ervin gróf
uradalmi ásványvizek bérlősege
 Szolyván.

<p>Szolyvai forrás orvos-tanárok nyilatkozatai alapján legjobban ajánlva: kőszvény, vesekő, húgyhomok, cukorbetegség és gyomorbántalmak esetén. Kitűnő üdítő asztali víz.</p>	<p>Luh Erzsébet-forrás gyomorbántalmak, torok- és gégebajok, étvágytalanság ellen elsőrangú gyógyvíz. A bort nem festi.</p>	<p>Polenai forrás elsőrangú diatétikus víz. Legüdítőbb asztali víz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Ezért ajánlják a légzőszervek hurutjainál. Elsőrangú borvíz.</p>
---	---	---

Prospectusok ingyen és bérmentve.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerü
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-fele főzőket,
Czefre-előkeverő-kádakat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legszolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje

KASSÁN.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“
emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is
teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott
a földszinten egy **nagyszabásu butorraktárral**
magnagyobbitottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meg-
győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktárom-
ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalom-
nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem
e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.
é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy
alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-
Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig
terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilá-
gosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“ áru- és terményraktaraiban
az ezidei

VII-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve
1899. évi június hó 14-ik napján tartatik.
Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság
igazgatósága.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, ióhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyújtók, boronák.

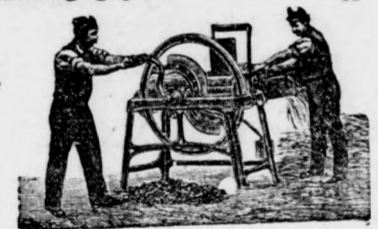
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szeceksavágók, répavágók,
kukoricza-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acélekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van
elégedve az asbesttálppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalogkiránduláson
használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges
cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat
asbesttálpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.
Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly
megfelelők, amint megfelelőek voltak a szalonczipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; meg-
szünt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást
nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő híve
Wekerle Sándor.

Ne viseljünk cipőket a Dr. Högyes-féle szab. Asbest-
tálpbetét nélkül.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem láb-
dagakat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr.
Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttálpbéléssel
látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktálp 40 kr.,
gyermeknek fele.

Az asbesttálpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös
hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szá-
lított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágo-
sítások prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Elárusító raktár:

Grosz Mór divatáru kereskedő Sárospatakon.
Budapestben, VI. Szív-utca 18. szám.